

Vad är Vadstena-Akademien?

1. EN SOMMAROPERAFESTIVAL

Sommartid ges operaföreställningar samt konserter och kurser i de olika historiska miljöerna i Vadstena. Verksamheten grundades 1964 av sångläraren Ingrid Maria Rappe. I Vadstena hörs operahistoriens vingslag. Redan 1654 spelades opera på Vadstena slott - troligen för första gången i Sverige! Drottning Christina hade detta år inbjudit en stor operatrupp under ledning av kompositören Vincenzo Albricci. På flykt undan pesten lämnade truppen Stockholm och begav sig till Vadstena...

Vadstena Gamla Teater, byggd 1825 inmanför klostermuren, är Sveriges äldsta privat byggda teater.

Vadstena-Akademiens föreställningar är resultat av

2. EN KURS FÖR BLIVANDE PROFESSIONELLA MUSIKTEATERARTISTER

Hundratals sångare har deltagit under åren, bland de etablerade t.ex. Britt-Marie Aruhn, Stefan Dahlberg, Elisabeth Eriksson, Carl Johan Falkman, MariAnne Häggander, Hans Josefsson, Thomas Lander, Gunnar Lundberg, Hillevi Martinpelto, Lars Martinsson, Lars Magnusson, Carina Morling, Lena Nordin, Catharina Olsson, Anne Sofie von Otter, Anita Soldh, Mikael Samuelson och Thomas Sunnegårdh.

Många av de musiker som deltagit i Vadstena är nu konsertmästare i vårt lands symfoniorkestrar. Regissörerna Göran Järvefelt, Torbjörn Lillieqvist och Per-Erik Öhrn har alla gjort sina första uppsättningar i Vadstena, liksom även koreografen Mats Isaksson och dirigenten Arnold Östman som, innan han blev chef för Drottningholmsteatern, under tio år var konstnärlig ledare i Vadstena.

Studierna i Vadstena, som bl.a. innefattar scenframställning, uppförandep Praxis och stilhistoria baseras på ett

3. "OPERA-ARKEOLOGISKT" FÖRSKNINGSARBETE

Vadstena-Akademien bedriver en unik studie- och forskningsverksamhet, som röner riksomfattande och internationell uppmärksamhet. Genom framtagning av verk ur europeiska arkiv, källkritiskt översättningsarbete, musikalisk analys, överföring till modern notskrift, instrumentation mm levandegörs en del av vårt kulturhistoriska arv. Hittills har 35 äldre operaverk framförts för första gången i modern tid i Vadstena. Åtta av Vadstena-Akademiens operauppsättningar har sänts i TV och flertalet i Sveriges Riksradio.

Vadstena-Akademien arbetar även med

4. NYSKRIVNA MUSIKTEATERVERK

Hittills har 15 nya operaverk uruppförts i Vadstena av tonsättarna S.E. Bäck, E. Eyser, W.W. Glaser, L. Horváth, S.D. Sandström, S.G. Schönberg, Jonas Forssell och Staffan Mossemark från Sverige samt L. Thybo från Danmark, O.A. Thommessen från Norge, Karolina Eiríksdóttir från Island och Ian McQueen från Skottland. Forssells opera Riket är Ditt fick Svenska Dagbladets operapris 1991 och vann första pris (Wolff Ebermann Preis) i Internationella Teater Institutets prestigefyllda tävling i München 1992.

Kungsholmsgatan 56 (1/9-31/5)
S-112 30 Stockholm, Sweden
08-652 61 80, fax 08-650 82 30

Lastköpingsgatan (1/6-31/8)
S-592 32 Vadstena, Sweden
0143-122 29, fax 0143-129 03

STIFTELSEN INTERNATIONELLA
VADSTENA-AKADEMIEN

1995

Vadstena Gamla Teater

Då brann den fördärliga elden

Vadstena Slott

Det lyckosamma sveket

Idén bakom en provinsbank är egentligen rätt enkel.

Det hela handlar om en övertygelse att all affärsverksamhet i grunden är lokal. Ju bättre vi känner vår lokala marknad och våra kunder och ju närmare dem som besluten fattas, desto bättre blir den service vi erbjuder.

En provinsbank är en fullservicebank, som erbjuder samma breda sortiment som en storbank men i en liten och personlig organisation - i nära samarbete med sina kunder.

Östgöta Enskilda Bank är landets äldsta affärs-

bank och har sedan starten 1837, varit östgötar-
nas affärsbank.

Vår lokala förankring och vår storlek - eller snarare litenhet - ger oss möjligheten att vara den personliga och ansvarstagande bank, som många söker när storbankerna växer sig allt större.

Hos oss är även en liten kund stor och vårt finansiella centrum ligger inte i Stockholm eller i Bryssel utan mitt i länet - i Linköping.

Östgöta Enskilda Bank

Grundad 1837

Kära publik!

I sommar framträder Vadstena-Akademien verkligen som sångarakademi. Tjugotre sångare presenteras i musik komponerad av två giganter inom sångkonsten: **Ture Rangström**, svensk tonkonsts störste vokaltonsättare och en av det italienska belcantots stormästare **Gaetano Donizetti**.

På **Gamla Teatern** möter vi en komponist i kris. Marken gungar, blodet sjunger, det gamla skinnets slängt i en vrå och den nya huden ännu öm och skör. La seconda primavera är inne... och **Då brann den fördärliga elden**. Ture Rangström d.y. har fångat sin farfar i det turbulenta 20-talet, där vi möter en relativt okänd gestalt ur svenskt musikliv, men icke desto mindre lysande: **Knut Håkanson**. Vi får lyssna till musik som står vår svenska själ så nära, att det är en skam att den inte är mer känd. Och så möter vi ett storverk inom den svenska operan: **Gilgamesj**, kring vilken hela vårt spel på Gamla Teatern kretsar, ett spel om skuld och försoning. Våra sångare sätts på prov i det filmiskt glidande koncept, som Peter Berggren har valt för att tolka dramat.

Om det är drama på Gamla Teatern, så är det desto mer av fars på **Slottet**. Gaetano Donizettis neapolitanska fars **Il fortunato inganno** eller **Det lyckosamma sveket** från 1823 får nu sin nutida premiär. Efter endast tre föreställningar lades den ner, och har sedan dess fått sova. Men nu väcks den till liv, och det är inte vilket liv som helst: vi möter ett resande operasällskap komplett med prima donna, tonsättare, librettist, avvisatore, kärlekstörstande unga par och motsträviga sångerskor. Lorenzo Mariani återskapar med varsam hand ett tidigt italienskt 1800-tal och scenografen Christiani Bacchi låter oss betrakta det i en sinnrik variant av Pandoras ask. Allt bärs fram av en musik, som en 26-årig Donizetti med frustande vitalitet, slösande melodi och varm ironi omsveper oss i - och som tecknar en bild av en svunnen operavärld.

Välkommen till en sommar i sångens tecken!

Anders Wiklund
Konstnärlig ledare

Innehållsförteckning

2	Östgöta Enskilda Bank	21	Vadstena mc och traktormuseum/ Utvecklingsbolaget Birgitta
3	Kära publik!	22	Walfrid Nilssons bokhandel/Skanska
4	Innehållsförteckning	23	Lecora/Sterisol/Klockmäster
5	Då brann den fördärliga elden	24	Termostregulator
6-7	Roller, musiker m.fl.	25	Det lyckosamma sveket
8-9	Ture och Knut, Gilgamesj och Engidu	26-28	Roller, musiker m.fl.
10-11	Kronologi över Ture Rangström	29	A Directors Dream
12-13	Knut Håkanson	30-32	Gaetano Donizetti
14	Gilgamesj	33	Personuppgifter sångare
15	Torget i Uruk	34	Personuppgifter sångare/Vadstena-Akademiens vänner/ Åke Sällströms Minnesfond
16	Sångare m.fl., personuppgifter	35	Personuppgifter medverkande
17	Medverkande, personuppgifter	36-37	Repertoarförteckning
18	Vasakronan	38	Tack!/Styrelse/Administrativa medarbetare m.fl.
19	Östgöta Brandstodsbolag	39	SAAB AB
20	Stadshypotek/W:son kläder	40	Vad är Vadstena-Akademien?

På förslag från företagen ligger annonserna samlade. Tack!

Produktion och layout Anders Frennberg, Astrid Lande, Gunnar Lande
Grafiska original Gunnar Lande
Datasättning Anders Frennberg, Hanna Öberg, Gunnar Lande
Skeninge Boktryckeri AB 1995

Då brann den fördärliga elden

Föreställningar på Vadstena Gamla Teater
5, 7, 8, 9, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 19 och 20 juli kl. 19.00
Kaffeservering i pausen

Alexanders Kiosk och servering vid Skänningetullen
Videoinspelning görs 11 och 12 juli av Erik Sandström

Rökning förbjuden på Gamla Teatern.

Fotografering och bandupptagning från salongen är ej tillåten.
Vänligen stäng av sökare, mobiltelefoner och klockor, tack.

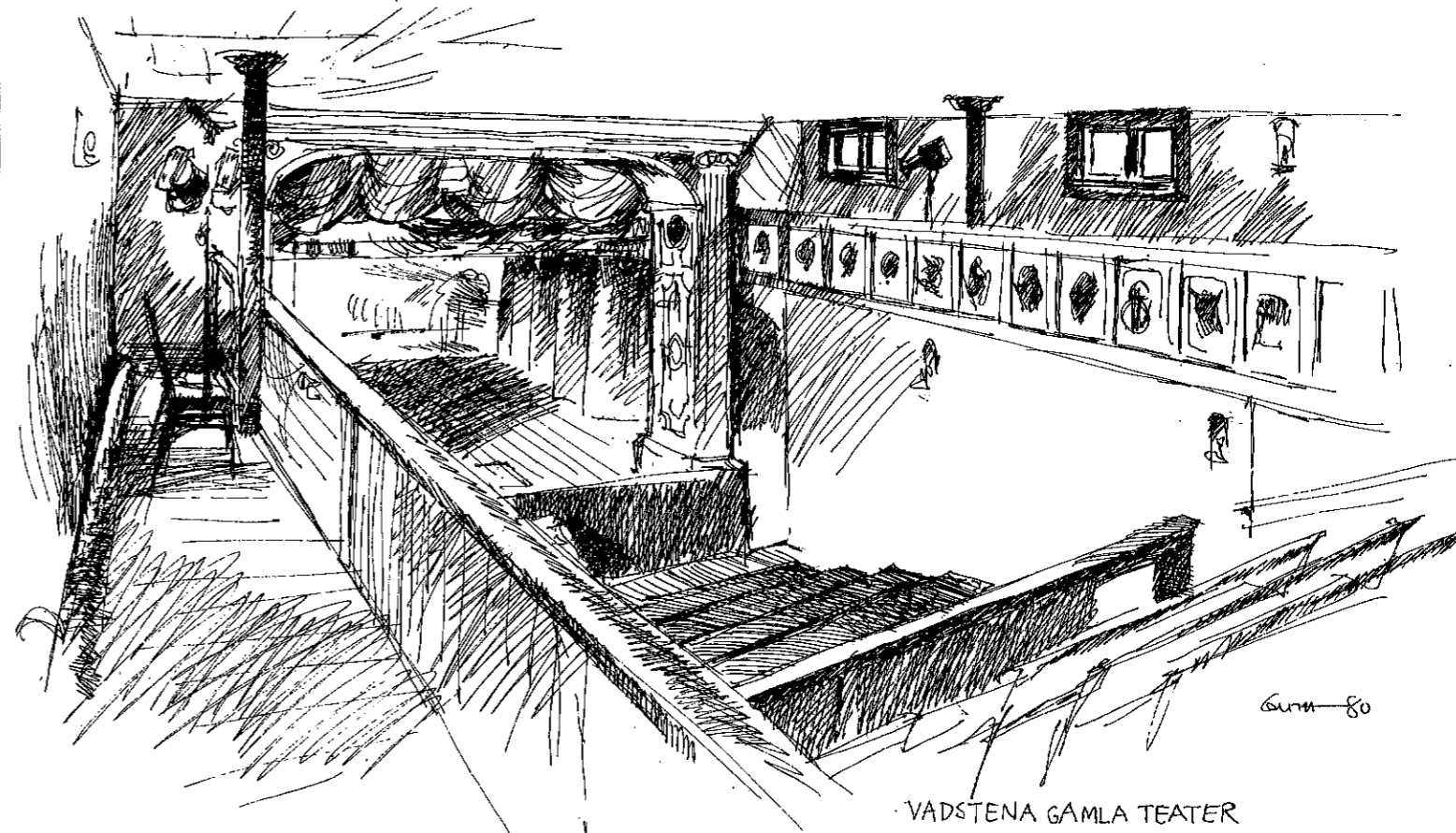
Det lyckosamma sveket

Föreställningar på Vadstena slott
26, 28, 29, 30 juli och 1, 2, 4, 5, 6, 8, 9, 10 augusti kl. 19.00
Kaffeservering i pausen

Mikael Landestorp, Gamla Konditoriet, Vadstena
Videoinspelning görs 28 och 29 juli av Erik Sandström

Rökning förbjuden på Slottet.

Fotografering och bandupptagning från salongen är ej tillåten.
Vänligen stäng av sökare, mobiltelefoner och klockor, tack.

VADSTENA GAMLA TEATER

Teckning av Lars Guth

Då brann den fördärliga elden

av Ture Rangström, 1995

Ett kammarmusikaliskt drama med musik av Ture Rangström (1884-1947) och Knut Håkanson (1887-1929)

Dramat spelas upp i Tures kök och musikrum på Pålsundsgatan i Stockholm 1945

Musikalisk ledning och arrangemang	Henrik Löwenmark
Regi och scenografi	Peter Berggren
Scenografiassistent och rekvisitör	Monika Frelin
Kostym	Astrid Ljungberg
Mask och peruk	Therésia Schütz
Ljus	Mattias Jonsson
Regiassistent och ljud	Moa Karin Killander
Scenmästare	Martin Andersson
Scentekniker	Dennis Alenius
Scenarbetare	Maria Ekstedt
Kostymateljéansvarig	Sanna Eriksson
Sömnad	Erika Svahn
	Lena Bobrowski
Ljustekniker	Love Oskarsson

Musik

Rangström Håkanson

Partier ur operan Gilgamesj (text Ebbe Linde)	Instrumentalmusik
Instrumentalmusik	Långt borta i skogarna (ur Op. 20)
Ur Vauxhall, orkestersvit i miniatyr	Ur 10 variationer och fuga (Op. 37)
Ur stråkkvartett (Un notturno nella maniera di E.Th.A. Hoffmann)	Ur En Gratulationsmenuett
Ur Symfoni nr 2, Mitt land	Ur Preludium och fuga (Op. 34)
Ur Symfoni nr 4, Invocatio	Vallåt från Lima
Sweet-Fox	Vallåt från Malung
Ur Improvisata	
Romanser	Romanser
Avskedet (text Bo Bergman)	Någon har kysst min panna (Op. 22:1) (text Ernst Norlind)
Det spøger (text Vilhelm Krag)	Ur Stigen (Op. 19:2)
Vildgässen flyttar (text Dan Andersson)	
Kirsebaerblomsten (text Omon Richter)	Pausmusiken
Näcken (text Bo Bergman)	Ur Svensk svit (Op. 18)
Ur Pan (text Bo Bergman)	

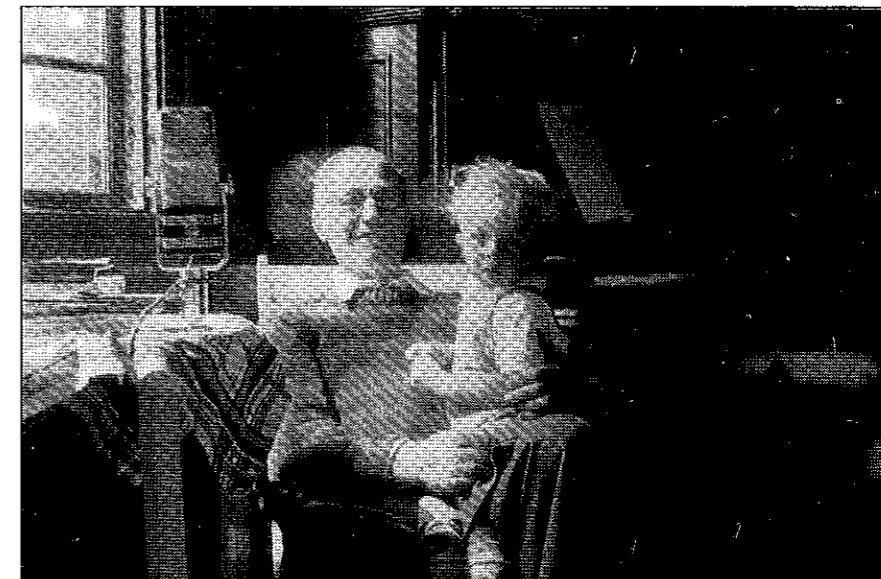
Bilden till höger: Ture Rangström och Ture Rangström

Personer

Ture (Främlingen), kompositör, talroll	Bengt Järnblad
Knut (Engidu), kompositör, tenor	Göran Eliasson
Omon (Aila, Ishtar), sopran	Annika Nerfont
Lisa (Ninsun), mezzo	Malena Ernman
Sångaren (Gilgamesj), baryton	Stefan Nymark (Nilsson)
Berättaren	Ture Rangström d.y.

Kammarensemble

piano	Henrik Löwenmark
violin I	Maria Lindal
violin II	Sara Freij Hummerdahl
viola	Linda Peterson
cello	Mats Olofsson
horn	Sara Aronson

TURE OCH KNUT, GILGAMESJ OCH ENGIDU

Tonsättaren Ture Rangström är en sen bekantskap i livet. Ouppmärksam och ointresserad har jag försökt att gå i kringelkrokar kring min namne och farfar. Det har varit ganska komplicerat. Ture Rangström finns överallt. Han har framstått som en vördnadsvärd figur ständigt påminnande om sin existens.

Jag möter honom överallt. Doften av cigarr sitter fortfarande inpyrd i väggarna på sommarhuset Törnsholmen i Östergötlands skärgård. Hans lilla segelbåt "Kronbruden" läcker som ett såll på vårarna men tätnar framåt hösten om man är snäll mot henne. Det sjunger i seglen när man är på hemväg. Jag minns att min pappa alltid blev mycket allvarlig då Ture Rangströms musik tonade fram i radion. Vi andra måste vara knäpptysta. Det har prasslats om pressklippen och viskats om kvinnotjusaren med Borsolinohatten. Farmor Lisa - Tures första hustru - fick tårar i ögonen då hon berättade

om svunna tider. Vi tittade ofta på fotografierna som låg i den blåa japanska krukans. Faster Villemo vårdar fortfarande med kärlek tonsättarhemmet i "Rangströmska gården" på Söder. Där yr körsbärsblommorna på våren och astrarna glöder när dagarna blir längre. Spela några toner på flygeln i musikrummet och han finns där plötsligt! Som en siluett i bersån. Eller en skugga bland styvmorsviolerna på skåpet. Den enda stunden...

Åren går. En sommar möttes regissören och filmskaparen Peter Berggren och jag. Peter stod och kikade över planket från Allan Petterssons bostad på Söder in mot Rangströmska gården. Vi bestämde oss för att gemensamt gå på upptäcktsfärd i tonsättaren Ture Rangströms värld. "Sånger under stjärnorna" hette filmen när den var klar. Det var ett äventyr med gripande möten och minnen. Jag konfronterades med helt obekanta sidor hos min farfar. Det kändes som Rangströms musik visade vägen. Där fanns passionerna och vållusten men även sorg, sjukdom och död.

Ett avsnitt i filmen förblev oavslutat. Det var för svårt att hantera. Jag tänker på Ture Rangströms möte med sin andra hustru Omon och sveket mot den gode vännen, tonsättaren Knut Håkanson. Vi rör oss i 1920-talet. Episoden omfattar uppbrottet från Stockholm och den konstnärliga kraschen i Göteborg. Där omkring ligger en passionerad kärlekshistoria. Knut Håkansons tragiska sjukdom

Gastronomen Ture Rangström

och död ger dramat rent antika förtecken.

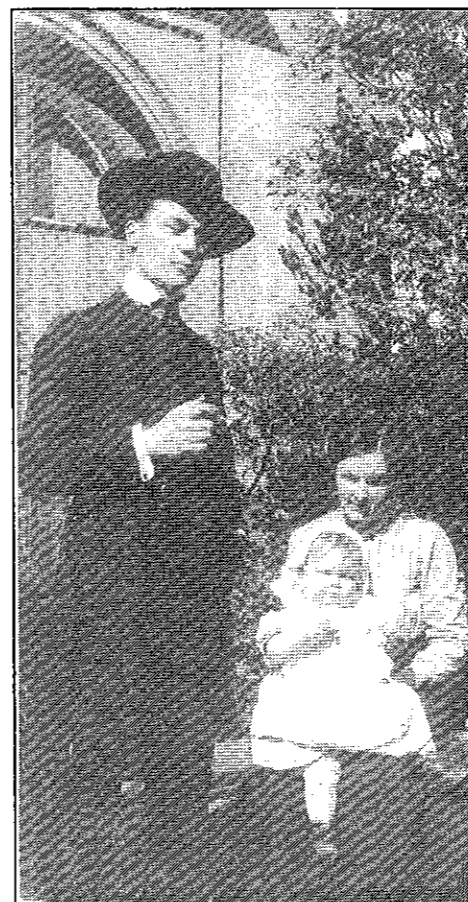
Peter och jag kände båda att det befintliga materialet var för ensidigt. Situationen var minst sagt förvirrad. Vem var Knut Håkanson? Vem var Omon? Vi klev in i ett förbjudet område där känslorna fortfarande var heta trots att det är mer än 70 år sedan "livsförstöraren" Ture vände upp och ner på världen.

Det var Ebbe Linde som öppnade den hemliga dörren. Vi sökte upp honom i hemmet i mörkaste Kolmården i samband med filminspelningen. Som en klassisk gud satt han i soffan under väggklockan och strök sitt långa skägg. Han talade om arbete med operan "Gilgamesj" och sina möten med Ture. Om båtfärder i storm och Tures kulinariska experiment. Och om Tures sista svåra år.

Ebbe Linde var librettisten som plötsligt upptäckte att tonsättaren manipulerade texten och lade in personliga funderingar. Han insåg att Rangströms sista opera var en högst privat uppgörelse med livet. Ett försök till försoning med vännen Knut Håkanson. "Det är ett drama i sig", sa Ebbe Linde och plirade med ögonen. "Det kom in något i operan som jag inte kände igen..." Klockan slår tolv! Gilgamesj räcker Engidu handen och Ebbe sluter ögonen...

Under hösten har jag suttit på Carolina Rediviva i Uppsala och tagit del av en fascinerande brevväxling mellan Knut Håkanson och tonsättarvännen Josef Eriksson. Samma dag som Silverbibeln stals sveper Ture Rangström in i korrespondensen. Han blir hembjuden till Knut. Han spelar fyrhändigt med Omon. Det ödesdigra kammerspelet har börjat.

Mötet med Knut Håkanson har varit gripande. Jag har lärt känna en kulturtörstande

Ture, Lisa och dottern Villemo

människa med äkta kärlek till musiken och naturen. Jag har i breven bekantat mig med den trofaste vännen och den omtänksamme fadern. Jag har sett svärmodet och ledsnaden hos Knut. Men också en befriande humor och osentimentalitet. Han sjunger på sitt eget språk. Knut Håkanson är en tonsättare värd att lyftas fram. Även om bilden av farfar blir alltmer komplicerad.

Törnsholmen i juni
Ture Rangström d.y.

Gilgamesj.

Kungl. Operan

AKT I.

Introduktion och Prolog.

Ture Rangström.

Furioso & pesante, vivo à la Valse.

Ture Rangström är dramatiker och författare. Han har skrivit en rad musikdramatiska pjäser för TV och scen-teatern. "Gustav III - teaterkung och drömmare" samt "Sydländska bloss - Sagan om Confidencen" har belönats med Prix Italia. Barockoperan "Himmelske Händel" framfördes på Drottningholmsteatern sommaren -94. Rangström har gjort sångtexterna till musikalerna "Hemsöborna" och "Elvira Madigan". Tillsammans med regissören Peter Berggren har han gjort den prisbelönade TV-filmen "Sånger under stjärnorna", som handlar om farfadern - tonsättaren Ture Rangström. Vid sidan om åtaganden som ordförande för Sveriges Dramatikerförbund och Strindbergssällskapet är Rangström verksam som översättare av operor, musikalerna och operetter. "La Cage aux Folles", "Les Misérables" (Guldmasken -91), Folkoperans "Läderlappen" och Parkteaterns "Maskeradbalen" är några av de mer uppmärksammade. Till hösten har Rangströms översättning av musikalen "Cyrano" premiär på Oscarsteatern. Samarbetet med Vadstena-Akademien inleddes med översättningen av "Mjölarna" (-93).

KRONOLOGI ÖVER TURE RANGSTRÖM

1884
Född i Stockholm den 30 november. Son till läderhandlaren John R. och hans hustru Charlotta.

1895 - 1899
Elev i Östermalmsskolan.

1899 - 1903
Elev i Södra latin. Första bevarade kompositionen "Vita liljor dofta" från 1902.

1903
Militärtjänstgöring. Studier i kontrapunkt för Johan Lindegren.

1904
Arbetar på bank. Avslutar studierna för Lindegren.

1905
Slutar på banken. Reser till Berlin och

påbörjar studier för Julius Hey (sång) och Hans Pfitzner (komposition). Skriver musikartiklar.

1906
Återvänder till Sverige under sommaren. Förlovar sig med Lisa Holländer. Återvänder till München. Komponerar "Ver sacrum" för cello och piano.

1907
Besöker Sverige under sommaren. Skriver musikkritik för Svenska Dagbladet.

1908
Fortsätter studierna i München för J. Hey. Gifter sig med Lisa Holländer och bosätter sig på Bastugatan 30 i Stockholm. De första tryckta kompositionerna.

1909
Avgörande möten med Carl Nielsen och August Strindberg. Slutar som recensent på Svenska Dagbladet.

1910
Börjar på Stockholms Dagblad. Besöker åter München. Ger sånglektioner. Dottern Villemo föds. Komponerar bl.a. "Midsommarstycke" för orkester och "Preludium No 1" för piano.

1911
Komponerar en rad sånger. Strindbergsvisorna ("Villemo m.fl.") framförs i Stockholm av John Forsell.

1912
Komponerar bl.a. "Havet sjunger" för orkester och "Havets sommar" för piano. Rangströmmusik framförs på en festival i Stuttgart.

1914
Slutar på Stockholms Dagblad. Militärtjänstgöring under sommaren. Avslutar Symfoni Nr 1,

den s.k. "Strindbergssymfonin".

1915
Komponerar operan "Kronbruden" efter Strindbergs drama. Dirigerar själv sin första symfoni.

1916
"Kronbruden" orkestreras. Komponerar bl.a. "Intermezzo dramatico".

1917
Komponerar över 30 sånger, bl.a. "Idyll" och "Notturmo" med texter av Bo Bergman och Holger Drachmann. Sonen Dag föds.

1918
Medverkar vid tillkomsten av Svensk Tonsättarförening. Komponerar operan "Medeltida", "Divertimento" för stråkar samt sju sånger inklusive "Ur Kung Eriks visor".

1919
Dirigerar för första gången i Göteborg. "Kronbruden" har upremiär i Stuttgart den 21 oktober. Komponerar Symfoni Nr 2 "Mitt land" liksom "Mälarlegender". Skriver scenmusik till "Per Ohlsson och hans kärring" på Skansen. Översätter librettot till Glucks "Iphigenie en Tauride".

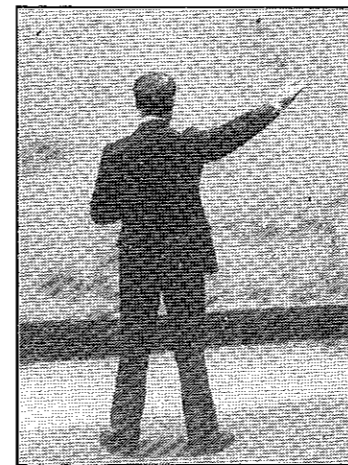
1920
Börjar skriva för Dagens Nyheter. Skriver texten till Stenhammars tonsättning "Sången".

1921
Gästdirigent i Göteborg. Skriver sånger, bl.a. till text av J.P. Jacobsen.

1922
Accepterar att bli chefsdirigent i Göteborg. Symfoni Nr 1 framförs i Berlin. "Kronbruden" får svensk premiär på Kungliga Teatern den 30 november.

1923
Komponerar "Vår stad" och "Taklagsölet" i samband med invigningen av Stockholms Stadshus.

1924
Komponerar över 30 sånger med texter av bl.a. Bo Bergman och Dan Andersson.

1925
Avskedas från posten som dirigent i Göteborg. Äktenskapet med Lisa Holländer upplöses. Flyttar till Hagagatan 38. Inga kompositioner detta år.

1926
Gästdirigent i Köpenhamn och på Liseberg. Flyttar till Pålsgatan 1A på Södermalm i Stockholm.

1927
Musikkritiker i Stockholms Dagblad. Gifter sig med Omon Richter-Håkanson.

1928
Gästdirigent i bl.a. Norrköping. Skriver scenmusik till "Brand" och "Han som fick leva om sitt liv".

1929
Komponerar Symfoni Nr 3 "Sång under stjärnorna".

1930
Dirigerar 16 konserter under Stockholmsutställningen.

1931
Inga kompositioner detta år. Anställs som presskommisarie vid Kungliga Teatern.

1932
Komponerar "Romans" för cello och piano.

1933
Skriver bl.a. scenmusik till "Macbeth", "Partita" för fiol och orkester och sångcykeln "Trots allt".

1934
Fyller 50 år och uppvaktas med nationalinsamling.

1935
Sommarhuset Törnsholmen i Gryts skärgård färdigbyggt. Komponerar "Tristans död".

1936
Gästdirigent. Radioutsändningar av Rangströmverk. Premiär för "Kronbruden" i Göteborg.

1937
Komponerar bl.a. "Vauxhall" och "Jord på Gräsmarö".

1938
Börjar som skribent i Nya Dagligt Allehanda. Komponerar scenmusiken till "Kung Lear" samt 17 sånger, bl.a. "Den utvalda".

1939
Gästdirigent. Diverse beställningsverk, scenmusik etc.

1940
Gästdirigent i Dresden. Medverkar i radiokäseri om "Mitt första möte med musiken". Deltar i invigningen av Medborgarhuset på Södermalm i Stockholm med klockspelsmusik och Ouvertyr.

1941
Opereras för strupcancer första gången. Konvalescent. Komponerar bl.a. nio sånger, t.ex. "Hamlet" och "Hanneles himmelfärd".

1943
Lyssnar på Ebbe Lindes radiospel "Sången om Gilgamesj" och drar upp riktlinjerna för att göra den till opera. Komponerar "Spelmansvår" och ytterligare sex sånger.

En roende Ture Rangström

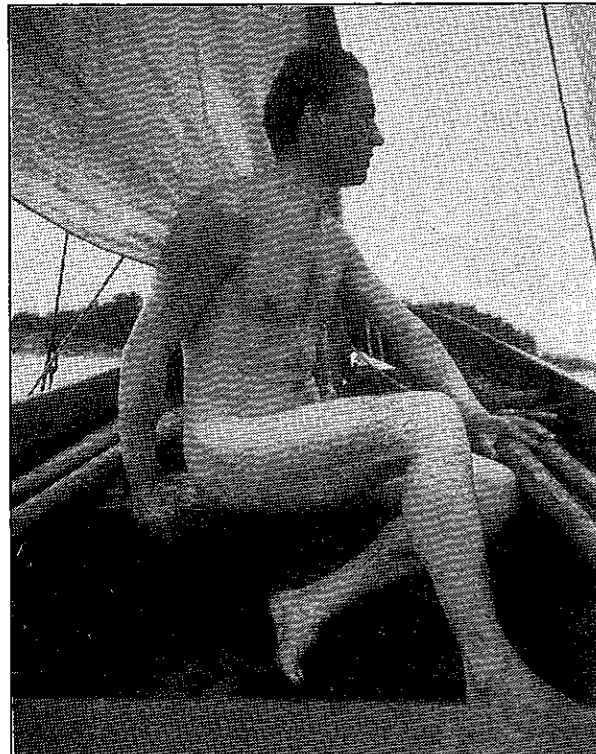
1944
60-årsjubileet firas bl.a. med festföreläsning av "Kronbruden" på Kungliga Teatern. Andra akten av Gilgamesj avslutas.

1945
Påbörjar orkestrering av "Gilgamesj".

1946
Gästdirigerar i Oslo. Komponerar bl.a. nio sånger. Åter sjuk.

1947
Dör i sitt hem den 11 maj. Begravs i Gryt.

Kronologi sammanställd delvis efter förlaga av Axel Helmer.

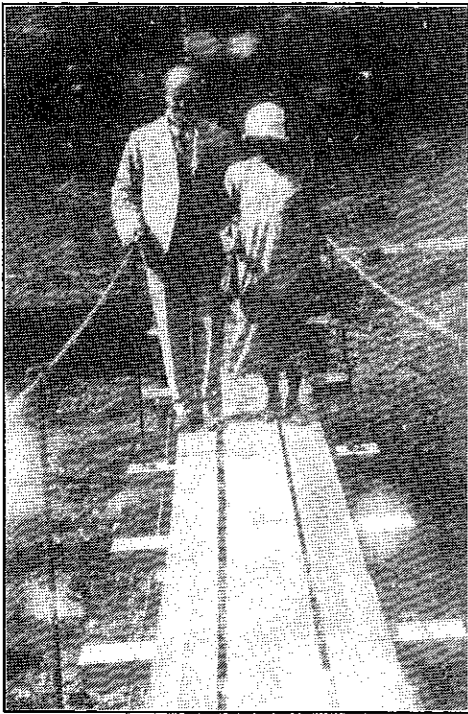

Ture Rangström i Kronbruden

Knut Håkanson

Knut Håkansson föddes 1887 i Kinna söder Borås. På hans fars sida sysslade man med textilindustri, och detta kom att lägga grunden för ett visst ekonomiskt oberoende under en lång tid av hans liv. Modern var av en gammal känd kultursläkt där Erik Johan Stagnelius var den mest framträdande personen. Knut var bara några år gammal när fadern avled, och modern bosatte sig då med sonen i Stockholm. Här kom han i de tidiga skolåren för första gången i kontakt med musiken. Detta skedde på Skansen där folkmusiken klingade ut under nyckelharpospelmannens stråkar. Upplevelsen gjorde stort intryck på den unge Knut Håkanson, som senare erkände att "dessa gamla låtar gav mig den där mystiska känslan av något innerligt välbekant, av något mig tillhörigt, en gång förut upplevat". Han hade då ingen aning om att han

långt senare i sitt liv skulle använda de nedtecknade folkmelodierna i sina egna kompositioner.

Ungdomlig stilbrokighet

Knut var själv ända sedan ungdomsåren en flitig nedtecknare av folkmusik från olika delar av Sverige och från hans egen Marbobygd. Dessa danser och folkmelodier som var upptecknade i Marks härad, lät han 1922 arrangera och instrumentera i ett härligt färgrikt orkesterstycke kallat Marbolåtar. Han trakterade själv nyckelharpa, men det var pianot som skulle bli hans huvudinstrument.

Efter studentexamen 1906 inskrevs han på Uppsala Universitet, där han studerade språk och filosofi. Han bedrev samtidigt musikstudier i piano för Knut Bäck, och under tiden 1906-08 kompositionsstudier för den beryktade kontrapunkt- och harmoniläraren Johan Lindegren, som hade fostrat flera av Knuts samtida tonsättare bl.a. Hugo Alfvén. J. Lindegren kom att lägga grunden till Knuts idoga arbete att lära sig det kompositoriska hantverket. På Musikaliska Akademien kom han aldrig att studera. Under dessa år tillkom ett flertal sånger och körverk. Vidare komponerade han bl.a. sonater för både violin och piano samt diverse instrumentalverk. En viss stilbrokighet kan skönjas i hans kompositioner under åren runt 1910 - inslag av nationalromantiska stilintryck, nordiska och centraleuropeiska drag. Kontakten med den gode vännen och tonsättaren Josef Eriksson medförde vissa inslag av moderna stilelement, bl.a. i form av fritonalitet, i Knuts ofta personligt färgade sångproduktion. I J. Eriksson fann han en själsfrände, som introducerade honom för tonsättaren Ruben Liljefors, som kom att bli hans kompositions lärare under åren 1913-15. R. Liljefors hade studerat i Tyskland för Max Reger, vars variationsverk gav Knut ny inspiration till den polyfona teknik som han hade lärt hos J. Lindegren.

Knut och Omon Håkanson

Knut Håkanson

Vid Viskans strand

1916 kom han, efter en kort tid som frilanstonsättare i Stockholm, åter att bosätta sig i sin barndoms ängder i Rydboholm, strax söder om Borås. Han blev nu under närmare tio år en central figur i Borås musikliv. Här verkade han som en pålitlig och entusiasmerande dirigent i Borås orkesterförening, bildad 1912. Här kom han att uruppföra flera av sina orkesterverk, bl.a. "Konsertuvertyr till orkesterns 5-årsjubileum". Invid Viskans strand och de stora granskogarna fann han för en tid ro för sitt fortsatta arbete med att finna en egen personligt hållen stil. Hans stora kärlek till kammarmusicerandet växte under denna tid, och en stor del av dess repertoar spelades hemma i "stugan" med vännerna violinisten Ernst Just och cellisten Albrecht Löffler, som båda var musikprofiler i Borås stad under flera decennier. För denna konstellation skrev han ett antal verk. Knut var en mycket driven pianist, men också en skicklig violaspelare. Dessa tre herrar uppträdde ofta på kammarmusikkonserter tillsammans.

Svensk folkmusik i ny skepnad

Runt 1920 försämrades hans företagsaktier, och hans svaga ekonomiska ställning

tvingade honom att skaffa sig ett arbete för att klara av sitt leverne och sin nybildade familjs försörjning. Han tar nu anställning som harmoni- och kompositions lärare vid Borås nystartade musikinstitut, som han grundade tillsammans med A. Löffler 1922. 1922 företar han en studieresa till harmoni- och musikteoretikern J. Schreyer i Dresden. Schreyer var en gammalmansmyndig person som pläderade för Palestrinas och J. S. Bachs stränga satskonst. Här finner Knut förebilder för sin drivna polyfona kompositionsteknik. Han analyserar och spelar Bach och finner här ut hur han skall bearbeta den gamla svenska folkmusiken kontrapunktiskt. Den svenska folkmusiken, som ju legat honom så nära sedan ungdomsåren, får nu en ny skepnad i hans musikaliska dräkt. I flera verk under 1920-talet, bl.a. "Svensk svit nr 1" och de 12 små tvåstämmiga svenska inventionerna, kommer han genom den lineära musikaliska uppbyggnaden och den klangligt asketiska reduceringen till två- eller trestämmig sats mycket nära den autentiska spelmansmusiken. Nu hade han funnit en objektiv stil, ren från all romantisk subjektivitet.

En ny, starkt utpräglad stilkänsla gjorde sig märkbar, där t.ex. han framhöll att om violinstämman i någon av satserna i "Svensk svit nr 1", enbart spelades för sig, "skulle man där ej finna en enda takt som ej utan vidare kunde förekomma i en motsvarande genuin folkmelodi". I ett brev till vännen Josef Eriksson skriver han: "Jag känner mig verkligen, som om jag äntligen kommit ut ur fjället och dess mara och nu står här med en knippa violer i handen och åter kan vara en fri man i den sköna världen". Musiken fick ett varmt mottagande både i Sverige och utomlands. "Svit nr 1" spelades på radion i Wien och ända bort i Australien. Han var nu en representant för den svenska moderna neoklassicismen.

Aktiv in i det sista

1926 flyttar han med sin familj till Helsingborg för att vidga sina vyer och för att

finna nya arbetsmöjligheter. Men hans privatliv är i gungning; en smärtsam skilsmässa går han igenom. Och på detta får han ännu en "ödets smocka", då han åter drabbas av en njursjukdom, och han blir sängliggande större delen av 1927. Men med sin starka vilja kämpar han under denna psykiskt och fysiskt pressande period vidare, och åstadkommer flera verk, bl.a. ett stort fyrsatsigt orkesterstycke, "Divertimento", och de verkliga klenoderna för fiolospelare, det kontrapunktiska arrangemanget för två fioler: 15 skånska melodier och 15 hälsingelåtar.

Knut, som tidigt gjort sig känd som en eminent, skicklig och saklig musiksribent, hade bl.a. försökt att i flera artiklar analytiskt definiera den svenska folkmusikens egenart. I januari 1928 efterträdde han Julius Rabe som musikredaktör för Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning. I Göteborg kom arbetet som musikrecensent att ta mycket av hans tid i anspråk, men han fortsatte att komponera. I det musikaliska hantverk som han tillägnat sig och vunnit aktning för hos sina kollegor, fann han nu sin livskraft. Ett av de verk som slutfördes detta år var det storslagna orkesterstycket "Variationer över ett tema av Lombjansguten", ett av hans mest spelade orkesterverk.

De två sista åren präglas av sjukdom, men med sin järnvilja kämpar han vid avgrundens kant och komponerar sånger och körmusik, bl.a. "Brusala", hans avlatsbrev inför vår Herre och hans ögonsten i den rika produktionen. Hösten 1929 lyckades han i Göteborg genomföra en egen kompositionsafton, som blev en stor framgång. Denna afton presenterade han sitt förnämsta pianoverk, Tio variationer och fuga över en svenska folkvisa "En gång i bredd med mig", Op. 37. Han stod nu på höjden av sin bana, då ödet förorsakade honom ytterligare en njuroperation. På sin sjukbädd fortsatte han i sin livslust att komponera fem små

Ture och Omon Rangström

sånger i Birger Sjöbergs stil och lät uppskjuta sin operation till den 6 december för att hinna slutföra sitt sista verk, "Kornknarr och sänghalm", ett körverk med text av Erik Axel Karlfeldt. Några dagar senare, på luciadagen 1929, avled Knut Håkanson, nyss fyllda 42 år. Knut Håkanson var en äkta svensk tonsättare som bar sitt folkmusikarv med heder.

Artikel av Per-Anders Löthman, sångare och musikforskare vid Musikhögskolan i Göteborg. (ur Västgöta-spelmannen, 1995)

Gilgamesj - en svanesång

Operan Gilgamesj är Ture Rangströms svanesång. Ebbe Linde skrev operatexten. Det är ett ofullbordat livsverk som har form av en musikalisk fresk i två akter. Den har liknats vid en stor scenisk ballad. Musiken är skriven av en dödsmärkt man. Ture Rangström var svårt sjuk i halskräfta. De kvarstående åren var räknade. Av den ursprungligen planerade tredje akten föreligger blott ett kort fragment. Rangström gjorde ihärdiga försök att få operan antagen vid Kungliga Teatern. Repertoarrådet inbjöds till musikaliska och kulinariska seanser i tonsättarens hem. Man hesiterade inför längden på operan. De två första akterna hade en speltid på över tre timmar. När Rangström avled 1947 var blott förspelet och en del av första akten instrumenterad. Arbetet slutfördes av kompositören John Fernström som ägnade mycken tid och möda att förverkliga Rangströms intentioner. Urpremiären på Gilgamesj ägde rum på Kungliga Teatern 1952.

Erik Saedén som Gilgamesj och Conny Söderström som Engidu i Kungliga Teaterns uruppförande 1952. Erik Saedén är fortfarande verksam, bl.a. som sånglärare till vår föreställnings Gilgamesj - Stefan Nymark (Nilsson).

Henrik Löwenmark, musikalisk ledare, har i denna produktion gjort den musikaliska sammanställningen och arrangemangen. Han är utbildad pianist vid Musikhögskolan i Göteborg 79-84. 1988 studerade han för Peter Feuchtwanger i London. Henrik är verksam som solist, ackompanjör, ensemblemusiker och som lärare i musikalisk instudering vid Musikhögskolan i Stockholm. Henrik har varit instuderare vid Vadstena-Akademien sedan 1987, där han också gett en rad pianokonsorter.

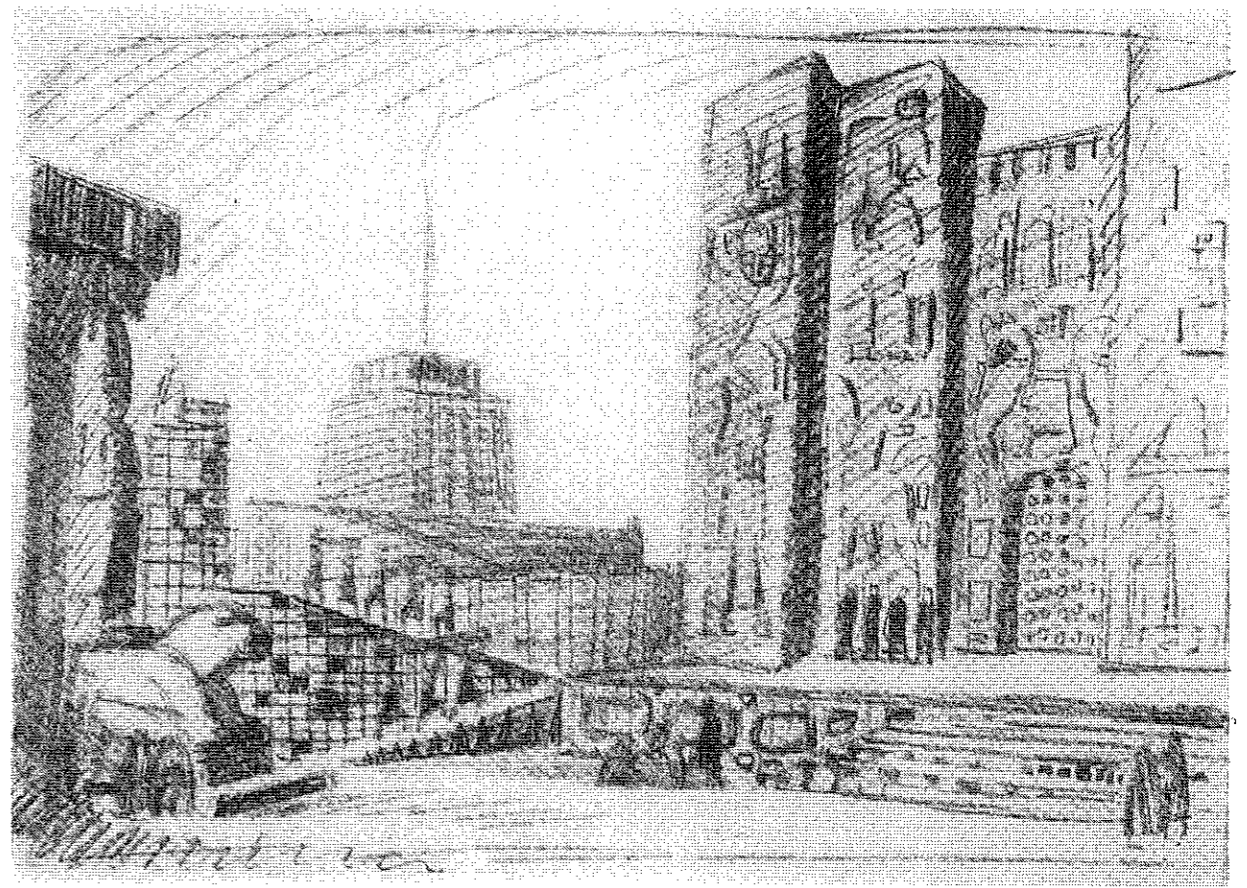
Eposet

Gilgamesj handlar om kungen i den babyloniska staden Uruk. För att lugna folket, som klagar över Gilgamesjs hårdföra regering, skapar gudarna ännu en man med ovanlig styrka, Engidu. Gilgamesj och Engidu kämpar mot varandra men blir efter kampen vänner. De utför hjältedåd tillsammans, men ådrar sig därmed gudarnas vrede. Gudarna beslutar därför att låta Engidu dö. Gilgamesj som förtvivlad ser sin vän tyna bort och dö, beger sig därefter ut på en lång resa för att försöka få evigt liv. Han kommer till slut till Utnapisjtim, den enda människa gudarna skänkt odödlighet. Utnapisjtim ger honom inte mycket hopp om odödlighet, men visar honom en föryngrande växt. Gilgamesj vinner växten men förlorar den snart igen. Verket slutar i en resiglerad uppmaning: Sök inte efter evigt liv. Människans lott är att vara dödlig.

Gilgamesjeposet anses vara ett av de äldsta bevarade diktverken i världen. Fragment av den äldsta texten från 2600-talet finns bevarade, nedtecknade med kilskrift på lertavlor. Dessa tillsammans med yngre text har sammanfogats till den berättelse om Gilgamesj vi känner idag.

Det går att urskilja tre teman i eposet. Det första är motsättningen och förenandet mellan civilisationen representerad av Gilgamesj och naturen företrädd av Engidu. Det andra temat behandlar allmänmänskliga frågor kring liv och död. Verkets tredje tema är vänskap. Gilgamesjs och Engidus vänskap är så stark att ingenting kan bryta den. Ingenting, utom döden. Så vävs liv, död och vänskap samman:

"Min vän som jag älskar,
har förvandlats till jord.
måste icke också jag,
som han,
lägga mig ner
och aldrig resa mig mer
i evigheters evighet?"

När Ture Rangström komponerade Gilgamesj arbetade Isaac Grünewald med scen och kostymskisser till föreställningen. Dessa användes inte vid uruppförandet 1952 eftersom Isaac Grünewald dessförinnan dog. Scenskissen föreställer torget i Uruk.

Peter Berggren är verksam som regissör, scenograf och filmskapare. Han utbildades till TV-scenograf -65 vid Sveriges Radio. Vid TV 2-starten -69 anställdes Peter som TV-producent och var med om att starta TV 2:s musikredaktion. Han producerade Cullbergbalett och RSO-konserter, men sysslade mest med filmade dokumentärer, som de uppmärksammade filmporträtten av Allan Pettersson. Filmerna "Musik från Vietnam", "Livets vita duk" (med Vladimir Vysotskij), "Britta, Britta" och "Trombone Odyssey" (med Christian Lindberg och Anders Hillborg) belönades vid Golden Prague och Prix Italia -74, -75, -93 och -94. Peter Berggren har för TV regisserat dramadokumentärer kring kärnkraftsolyckan i Harrisburg och strejken i Gdansk. Som scenograf har Peter varit verksam bl.a. vid Dramaten, Stadsteatern, Riksteatern och vid Mark Taper Forum i Los Angeles. Han har vidare arbetat med musikteater, bl.a. "Cabaret", "Assasins", "Kabarett Verboten" och med opera, bl.a. "Gilgamesj" och "Pojken och Rösten" på Kgl. Teatern, "Lionardo" på Folkoperan, "Trollflöjten" på operan i Oslo och "Valkyria" på operan i Genève. De senaste musikprogrammen har han gjort för den europeiska kulturkanalen ARTE.

	<p>Malena Ernman, mezzo, f. 70 i Uppsala, uppvuxen i Sandviken. Studier: musik på Conservatoire de musique i Orléans, musiklinjen med påbyggnadskurs i Västerås, Ingessunds folkhögskola, 3 år på Musikhögskolan i Stockholm där hon i höst börjar sin diplomutbildning. Sjöng Nancy i Musikhögskolans uppsättning av "Albert Herring" -94. Har sjungit i Radiokören i två år. Medverkat som solist vid flera skivinspelningar med musik av bl.a. Schnittke. Har turnerat i Canada, Frankrike, Spanien och Danmark med vokalgruppen Vocal Eyes för vilken hon även arrangerar musiken. Har även arbetat som dansartist. Har nyligen spelat i solo CD med pianisten Olov Olofsson. Medverkar i höst i "Cyrano" på Oscarsteatern. Stip: Crafoordska stiftelsen -95. Sånglärare: Kerstin Wahlström-Olsson.</p>	<p>Stefan Nymark (Nilsson), baryton, f. -64, uppväxt i Östhammar. Utbildad vid Musikhögskolan i Stockholm till solopianist, pianopedagog, kyrkomusiker, sångare och avslutade nyligen med diplom i romansinterpretation som ackompanjör. Är idag en av Sveriges mest anlitade sångackompanjörer. Semifinalist i solistpriset -93. Till hösten utkommer en CD-skiva nordiska romanser med sångaren Karl-Magnus Fredriksson. Stefan har sjungit i Eric Ericsons kammarkör. Han sjöng rollen som präst vid Musikhögskolans och DL:s uppsättning av "Albert Herring". Finalist i Svenska Tal och sångpedagogförbundets sångtävling -92 och -94. Han erhållit ett stort antal stipendier, bl.a. Crafoordska stift. -95. Sånglärare: tidigare Inga-Lill Sundin, f.n. Erik Saedén.</p>
	<p>Annika Nelfont, sopran, f. 64, bosatt i Malmö. Studier: Det Kongelige Danske Musikonservatorium, Barocklinjen Malmö Musikhögsk. Har sjungit Barbarina i "Figaros Bröllop" på Hofteatern i Köpenhamn, Pamina i "Trollflöjten" och Rapunzel/Rödluvan i "Into the Woods" på Malmö Stadsteater, Zerlina i "Fra Diavolo" på Skånska Operan samt Michaela i "Carmen" på Helsingborgs Konserthus. 94/95 deltog Annika i kurser för bl.a. Frantisek Veres, Håkan Hagegård och Lars af Malm-borg. Frilansar som solist i Sverige och utomlands, bl.a. m. olika barockevenemang. Tatjana i "Eugen Onegin" m. Kammaroperan i Skåne våren 96. Medv i Vadstena-Ak -94. Stip: Crafoordska stift 87-93, Lunds kommuns kulturstip 92. Stina och Erik Lundbergs stift (KMA) 94. Kgl Musik. Akademien 95. Sånglärare: Evy Bråhammar.</p>	<p>Göran Eliasson, tenor, f. 58 i Stockholm. Har gått utbildad på Operahögsk i Sthlm. Flera roller på Kgl Teatern, bl.a. jude i "Salome", ädling i "Lohengrin" och Jankel i "Arabella". Har sjungit Rodolphe i "La Bohémé" med Nordisk Kammaropera, Tamino i "Trollflöjten" på Vattenfestivalen -93, Hundreprins i barnope-ran "Låt mig simma fri" av Orbelli, Mengones parti i "Apotekaren" på Skansens musikteater -94. På Operahögsk Skolläraren i "Komedi på en bro", Borg-mästaren i "Albert Herring", Eisenstein i "Läderlappen". Norman i "Hemsöborna" på Folkoperan -94 där han 95/96 gör Cassio i "Othello" samt Don Ottavio i "Don Giovanni". Medv -96 i Vadstena-Ak:s Tokfursten. Stip: Konstnärnämnden -89, -94, -95. Tyra och Daniel Troengs fond (KMA) -95. Sånglärare: Christer Solén.</p>
	<p>Maria Lindal, konsertmästare, f. 63 på Lidingö i musikerfamilj. Examen vid Musikhögskolan i Stockholm -85 efter studier för prof. Josef Grünfarb. Därefter hos Manough Parikian och Andrew Watkinson samt specialisering på barockfiol hos Marc Destrubé i London. Har medverkat i gruppen Concerto Köln (barock) samt Ensemble Köln (nutida musik). Framträdde även med grupperna Il Consortino och Marini Consort vid inspelningar för WDR (Köln), Radio France samt Deutsche Harmonia Mundi. Är medlem i orkestern Anima Eterna från Belgien samt grundade -91 sin egen Ensemble Saga, som nyss utkommit med sin första CD med musik av Biber på märket BIS. Sedan 94 bor Maria Lindal åter i Stockholm. Medv i Vadstena-Akademien. -94.</p>	<p>Bengt Järnblad, f. 51 i Malmö. Examineras från Statens Scenskola i Stockholm -75. Bengt har arbetat på flertalet av landets teatrar, bl.a. stadsteatern i Göteborg och Uppsala, länsteatern i Örebro, Luleå, Gävle och turnerat med Riksteatern och Skånska Teatern. Sedan -86 är han anställd på Stockholms Stadsteater. Han har genom åren gestaltat dramer av bl.a. Shakespeare, Moliere, Tjechov, Strindberg, Schiller, Staffan Göthe och Magnus Nilsson. Han har varit flitigt engagerad vid Radioteatern och div. TV-serier t.ex. i "Kejsaren av Portugalien" och senast som flert i TV 4:s "Tre Kronor". Dock gör Bengt med detta sin debut i operavärlden!</p>

	<p>Astrid Ljungberg, kostymtecknare, uppvuxen i Härjedalen. Studier: Nyckelviksskolan, textillärarex vid Umeå universitet. Under åren 77-87 arbetade hon på Ögonblicksteatern, Norrlandsoperan och Sveriges Television i Umeå, med Ögonblicksteatern som bas. Under 87-93 fast anställd på Norrbottensteatern i Luleå. Sedan denna period även frilans, bl.a. på Östgötateatern. Sedan -93 bosatt i Stockholm. Bland de produktioner hon har arbetat med under åren märks t.ex. "Ringaren i Notre Dame" på Ögonblicksteatern -86, "Ett drömspel" på Östgötateatern -91, "Trouble in Tahiti" på Norrlandsoperan -91 och "Dagning Röd" på Norrbottensteatern -93. Sedan -95 är hon chef för Stockholms Stadsteaters damskrädderi. Medverkade i Vadstena-Akademien -94.</p>	<p>Therèsa Shütz, f. 70 och uppvuxen i Uppsala. Hon har arbetat med mask och peruk sedan -88 och gått som elev hos Robin Karlsson. Hon har arbetat med "The Phantom of the Opera" på Oscarsteatern 89-91 och turnerat med Kgl. Teaterns uppsättning "Solitär" i bl.a. USA. Hon har arbetat med "La Bohème" på Musikteatern i Värmland (-94) samt med "Don Giovanni" och "Flygande holländaren" på GöteborgsOperan -95. Theresia arbetar också mycket med musik och dramateater, bl.a. på Svensk Form i Skövde och Länsteatern i Örebro. Hon medverkar för fjärde gången i Vadstena-Akademien.</p>
	<p>Sanna Eriksson, kostymateljéansvarig, f. 65, uppvuxen i Vadstena och har gått tvåårig beklädnadsteknisk linje i Linköping. Därefter utbildad till herrskräddare på S:t Görans gymnasium i Stockholm, där hon erhöll sitt gesällbrev 1987. Har eget skrädderi i Vadstena och har sedan 1986 samarbetat med bl a teatergruppen Strålarna i Vadstena. Våren 94 designade och tillverkade Sanna kostymerna till Komedigruppens produktion "Cajsa Blanca" och teatergruppen Strålarnas produktion "Ceclia Vasa. Genomgick under våren -94 en kurs på Dramatiska Institutet i teaterkostymens historia med lärarna Mathias Claeson, Inger Zielfelt och Börje Edh. Våren 95 gjorde hon kostym till Tolvskillingsoperan för Motala Musikskola och Vadstena Turistbyrås guidekostymer. Medverkar för fjärde gången i Vadstena-Akademien.</p>	<p>Monika Frelin, scenografiassistent, f. -67. Studier: Nyckelviksskolan och 3-årig scenografiutbildning på Wimbledon School of Art i England. Har gjort kostym till V. Havel's "The Vanek Plays" och Strindbergs "Mäster Olof" med The European Stage Company, scenografier till bl.a. Scenbolaget, GogoPez Teatern och Opera Workshop, varit scenografiassistent till Bengt Gomér i Vadstena -93, scenografi- och kostymass till Lars-Åke Thessman på Dramaten -93 och Kgl. Teatern -95. Hon har arbetat på Dansens Hus, Drottningholmsteatern, Oscarsteatern och Dramatiska Ensemblen med kostym, rekvisita, ljus, scen. Kostymass på långfilmen "The Disappearance of Pinbar". I höst skall hon assistera L-Å Thessman på Kgl. Teatern och medverka i byggandet av Astrid Lindgröns land på Djurgården i Stockholm.</p>
	<p>Mattias Jonsson, ljussättare, f. 70 i Västerås. Han har gått 4-årig teknisk utbildning på gymnasiet och började sedan arbeta med ljud och ljus på Jazzklubben Village i Västerås. Mattias har arbetat på Västmanlands länsteater som ljus-tekniker och belysningsmästare. I Västerås med omnejd har han också ljussatt ett antal amatörteaterproduktioner. För närvarande är han anställd som belysningsmästare på Västerbottensteatern i Skellefteå. Medverkar för fjärde gången i Vadstena-Akademien, för första gången med eget ljussättarsvar.</p>	<p>Martin Andersson scenmästare, f. -75 i Vadstena. Martin studerar för närvarande Teknisk Datavetenskap vid Umeå universitet. Han har tidigare medverkat två somrar i Vadstena-Akademien med scen-tekniskt arbete och dekortillverkning. Detta är hans första sommar som scenmästare.</p>
	<p>Moa Karin Killander, regi- och ljudassistent, f. 70, uppvuxen i Stockholm. Studier: Efter gymnasiet Kurs-verksamhetens konstkurs, grafik, teckning, målning och skulptur, 40 p litteraturvetenskap i Umeå och Stockholm, ett år på Kulturamas teaterstudio och har just avslutat första året på musiklinjen, Skeppsholmens folkhögskola. Hon har medverkat i olika amatörteatersammanhang som skådespelare och musiker. Arbetade med smink och masker i Dramatiska Ensemblens "Carmina Burana" och "P.D.Q. Bach". Sjöng i kören i Orienteaterns "De vita korparna" och spelade dragspel samt synth i "Skräck i sommarmatten" under Slussen, Stockholms tunnelbana -94.</p>	<p>Pan, målning från Vadstena Gamla Teaters balkong.</p>

FÖRESTÄLLNINGENS flygel och piano är till salu!
 KONTAKTA VÅR PIANOTEKNIKER STAFFAN SJÖSTRAND
 TEL. 0143-121 31

Det lyckosamma sveket

Il fortunato inganno, Neapel 1823

musik	Gaetano Donizetti
libretto	Andrea Leone Tottola
musikalisk edition	Anders Wiklund
översättning	Carin Bartosch
svensk text	Ture Rangström
dirigent	Michael Bartosch
regi	Lorenzo Mariani
scenografi	Cristiano Bacchi
kostym	Ulla Eson Bodin
mask & peruk	Robin Karlsson
ljus	Anna Wemmert
musikalisk instudering	Lise-Lotte Axelsson
regiassistent	Eric Skarby
kostymateljéansvarig	Margot Lande
sömnad	Sanna Eriksson
	Lena Bobrowski
	Anna Karlåker
	Therése Lindh
	Erika Svahn
scenmästare, scenografikonstruktion	Jacob Sörensen
rekvisitör, scentekniker	Lina Zacharias
scentekniker	Sebastian Lindholm
	Carolina Wolff
dekormålare	Tess Oweson
maskörassistenter	Therésia Schütz
	Anette Sjöholm
ljus tekniker	Maria Roos

Illustrationerna är kostymskisser gjorda av Ulla Eson Bodin

Roller

Operasällskapet:

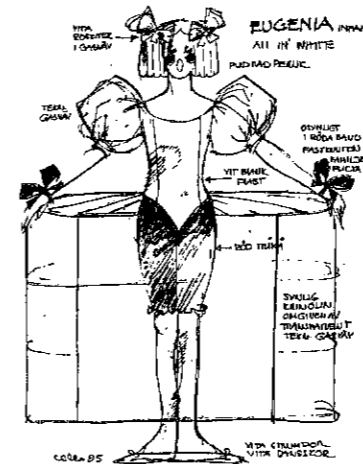
Lattanzio Lattughelli , direktör och sångare	Bo Rosenkull , baryton
Aurelia , hans fru och ensemblens primadonna	Jeanette Bjurling-Efraimsson , sopran
Fulgenzia del Foletto , sångerska, sällskapets andra dam	Ann Hallenberg , mezzosopran
Eugenia , sångerska, Lattanzios myndling, Aurelias brorsdotter	Alexandra Orrgård , sopran
Biscaglino Spizzolletti , sångare	Gabriel Suovanen , baryton
Bequadro , kapellmästare och kompositör	Fredrik Zetterström , baryton
Vulcano , librettist och poet	Patrik Wirefeldt , baryton
Ascanio , sällskapets sekreterare, Lattanzios kammarherre	Nikola Maticik , baryton

I kvällens drama figurerar också:

Överste Ortenzio Franceschetti	Lars Arvidson , basbaryton
Löjtnant Eduardo , överstens brorson	Lars Hallgren , tenor
<i>samt</i>	
Fiordelisa , arbetssökande sångerska	Camilla Paulsson , sopran

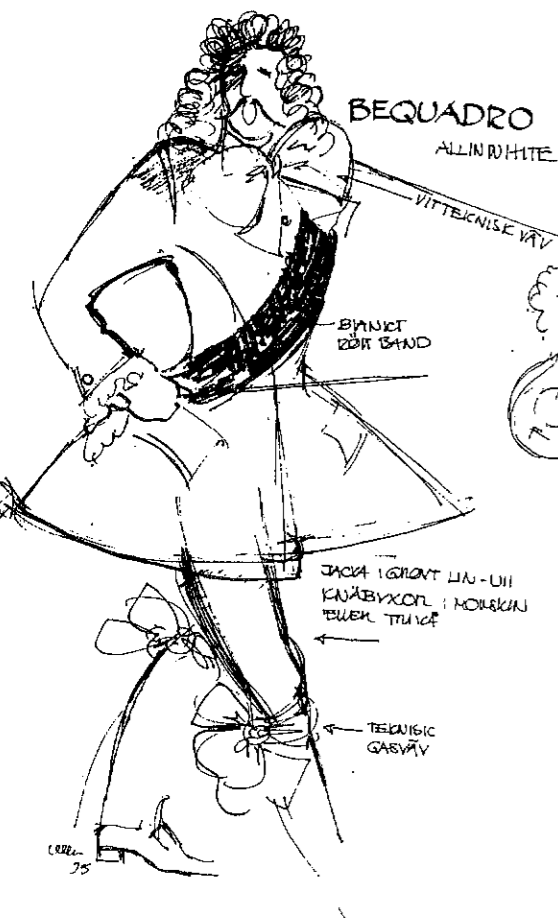
Körsångare vid operasällskapet:

tenor	Fredrik Almén
	Ingemar Hansson
	Gunnar Lande
baryton	Kent Andersson
	Nikola Maticik
	Patric Stintzing
bas	Johan Bogren
	Bengt Willén
	Herman Zacharias
statist	Camilla Paulsson
	Carolina Wolff

Orkester

Violin I	Katarina Edvardsson, konsertmästare Hanna Boström Kristina Ebbersten Johan Morén Martin Stensson
Violin II	Tanja Kaitaniemi Michael Nielsen Tomas Olofsson Eva Salonen
Viola	Petter Axelsson Boel Klang
Cello	Anna-Märta Hjelmfors Regina Bohlin
Kontrabas	Katarina Lindgren
Flöjt	Anna Paulsson Linda Arvidsson
Oboe	Carl Andersson Henrik Andersson
Klarinett	Caroline Svensson Gunilla Sundin
Fagott	Ola Klang
Horn	Henrik Nilsson Katarina Andersson
Trumpet	John Axelsson Per Larsson
Trombon	Jonas Larsson

Michael Bartosch, dirigent, börjar i höst sitt sista år på dirigentlinjens påbyggnadsutbildning vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm med professor Kjell Ingebretsen som lärare. Michael började med att utbilda sig till violinist och pianist, men dirigerandet tog alltmer överhand. Redan nu har han engagerats vid de flesta av landets symfoniorkestrar och har gjort ett antal radioinspelningar, bland annat med Stockholms Filharmoniska Orkestrar. Michael Bartosch har också arbetat en del med nutida Musik. Han dirigerade vid ISCM-festivalen i Stockholm hösten -94, där han även anlätades för instudering. Som operadirigent har han redan många uppsättningar bakom sig, bland annat Mozarts "Don Giovanni" (Södra Teatern -93), "Trollflöjten" (Växjö -94), B. Brittns "Albert Herring" (Kungl. Musikhögskolan Sthlm -94), G. Rossinis "Signor Bruschino" (Operahögskolan Sthlm -94) Förra säsongen dirigerade han dessutom två operor av L. J. Werle, "Hercules" och "Väntarna" vid Kungliga Teatern i Stockholm, där han även var assistent vid vårens uppsättning av "Parsifal". I höst ska Michael bland annat dirigera Verdis "Otello" vid Folkoperan i Stockholm. 1993 tilldelades Michael Musikaliska Akademiens stipendium för dirigenter och i våras blev han årets Crusell-stipendiat.

A Directors Dream

The following conversation was recently overheard not far from the Vadstena castle.

--Excuse me sir...
--Go away!!!
--Excuse me...
--Away! Be gone!
--But sir, am't you ..
--No! You've made a mistake. I'm not who you think I am.
--You look exactly like ..
--Sshh!
--Exactly like..
--Sssh!!!
--Like Gaetano Donizetti, the composer.
--Aaahh!! How did you recognize? I'm incognito. Blasted!
--I recognize you from your portrait in the museum in Bergamo, your home town.
--Leave me alone!
--What are you doing in Vadstena Maestro?
--Don't call me Maestro! I'm here secretly overseeing the staging of an opera of mine. You know these touring Italian opera companies. Can't be trusted.
--No?
--Not at all. They're a farce. They'll ruin your work if you're not careful. In fact that's the story of my opera. It's a farce about a farce. There is this impresario Lattanzio...
--Lattughelli.
--How do you know?
--I read the posters. They're already out.
--Excellent. What organization here in Vad-

stena. They must like opera here.
--A lot.
--Good. Lovely little town Vadstena. Peaceful, pretty, with an audience for Opera. That's always a good sign. I'm so glad to get away from Naples.
--You were saying about your opera?
--Yes, yes...it's called 'Il Fortunato Inganno'...in Swedish it's 'Det lyckosamma sveket'
--'Det lyckosamma sveket'
--That's it. Lattughelli, a second rate impresario performs operas by a talentless third rate composer with verses by a windy fourth rate librettist.
--Quite a collection. Sounds like a good story.
--It's one of my favourite works you know. Finally I get my revenge on this world of mediocre artists that I've had to put up with all my career. Ridiculous, miserable creatures, these opera people.
--Aren't you an Opera person yourself?
--I don't like your questions
--Sorry.
--Have you ever had to deal with Impresarios that think they're more important than God himself?
--No.
--Have you ever had to compose libretti by poets who think they're better than Shakespeare?
--No.
--Have you ever had to deal with singers?
--No.
--Compose music for fickle prima donnas? Placate jealous seconda donnas? Rewrite arias for tenors with no more voice?
--Never.

--Opera is like a madhouse.
--You're in the right town.
--How's that?
--Never mind.
--Come and see the opera. What I've done is write about myself, my world...
--Like a documentary film?
--What?
--Slice of life, art about art. A creator looking at his own world. Like Pirandello...
--Who's he?
--Or Truffaut...
--Have they performed his operas in Naples?
--Actually...
--Good. Don't want someone stealing my ideas. No opera composer has ever shown what Opera behind the scenes is like. Now I have the chance.
--Maestro
--Sshh! Don't use that word, I said!!
--Sorry. What is this 'Inganno', this 'sveket'?
--I can't give away the whole plot. Let's say that in the interest of love, the Prima Donna puts an audacious plan into action.
--The prima donna is Aurelia.
--Yes Aurelia...beautiful woman...you know composers have a weakness for prima donnas
--We all have our faults.
--Certain caprices you can put up with willingly when...
--When?
--I've already said enough. Come and see the opera. Bye.
--Maestro!
--Sssh!!
--Will we see you again in Vadstena?
--Depends. They don't perform my works in this country often. They prefer Bellini, Rossini.
--The Swedes like Verdi, too.
--Verdi? Ah yes...Verdi...Giuseppe Verdi. The young man from Parma. They say he's talented.
--And Puccini.
--Pacini?
--No, PUCCINI.
--Never heard of him either. Must have been before my time.
--Or after. Arrivederci Maes...I mean Signor Donizetti.
--Arrivederci. And don't miss the opera.
--I wouldn't miss it for the world.

Lorenzo Mariani, regissör, f. -55 i New York av italienska föräldrar. Bl. a utbildad vid Harvard University där han studerade historia. Efter att ha assisterat regissörer som G. Strehler, F. Zeffirelli och J. P. Ponnelle debuterade han som operaregissör i Florens med Bartócs "Riddar Blåskägg" -82. Därefter följde uppsättningar i Italien och Europa, t.ex.: Donizettis "Gianni di Parigi" (med dirigenten C.F. Cillario) i Bergamo, Verdis "Ödets makt" (med Z. Metha) i Florens, Massenets "Esclarmonde" på Teatro Regio Torino, Wolf-Ferraris "I Quattro Rusteghi" i Geneve, Verdis "Macbeth" i Ruggio Emilia. Sin debut i USA begick han i Chicago med Puccinis "Bohème" -92 och året därpå iscensatte han Rossinis "Il Turco in Italia" vid Washingtonoperan. Bland senare produktioner kan nämnas Debussys "Pelléas och Mélisande" (med C. Abbado) på Covent Garden, Mozarts "Don Giovanni" (med J. E. Gardiner) i Parma och Verdis "Rigoletto" i Monte Carlo. Kommande projekt inkluderar Mascagnis "Iris" i Wexford, "Rigoletto" i Lausanne, "Aida" i Florens och "Don Giovanni" med C. Abbado i Ferrara. Detta är hans första produktion i Sverige.

Gaetano Donizetti

Gaetano Donizetti - det italienska belcantots stormästare

De sexton år som Gaetano Donizetti verkade i Neapel var den mest kreativa perioden i hans operaskapande. I konungariket Neapel och De Två Siciliernas huvudstad skapades 50 av hans ca. 70 operor, varav 29 var avsedda för neapolitanska teatrar. Men perioden bjöd också på dramatik och lidande: i Neapel dog Donizettis unga hustru Virginia endast 29 år gammal i sviterna efter sin tredje barnsäng. Och det var i Neapel som de första symptomen på den cerebrovasculära syfilis visade sig, som 1848 skulle ända hans liv vid endast 51 års ålder. Men det var också i Neapel som han fick motta den sista ovationsartade hyllningen av "sin" publik vid ett framförande av "Maria di Rohan" i november 1844.

Men allt detta var långt bort när den tjugotvååriga Donizetti 1822 började sina lärlingsår, till en början i Rossinis fotspår. När han 1838 definitivt lämnade Neapel för Paris var han den mest spelade operatonsättaren på den italienska halvön och ett stort namn i hela Europa - en Rossinis arvtagare och den unge Verdis ledstjärna, även om den senare hade svårt att erkänna detta. Donizetti skulle frigöra de band som den rossinska operastilen lade på det samtida operaskapandet. Genom att låta det

musikaliska språket spegla det dramatiska förloppet, utan hänsyn till musikalisk form eller litterär syntax, lade han grunden för den italienska operans glansfulla, sena 1800-tal.

När Donizetti reste till Paris hade han en lång rad succéer bakom sig: "Anna Bolena", "L'elisir d'amore", "Lucrezia Borgia", "Maria Stuarda", "Gemma di Vergy", "Belisario" och "Roberto Devereux", alla skrivna i Neapel. Och framför allt den sanslösa framgången med "Lucia di Lammermoor", Teatro San Carlos största succé genom tiderna.

Den första tiden i Neapel

Donizetti hade lämnat Rom i februari 1822 och anlände till Neapel precis i slutet av stadens mest lysande period i operahistorien. I mitten av mars stod Rossini och hans blivande hustru Isabella Colbran redo att lämna den stad som formligen dyrkade dem, för att sedan aldrig återvända. En av Rossinis sista uppgifter före avresan var att leda framförandet av Johanna Simon Mayrs oratorium "Atalia". Mayr hade varit Donizettis lärare i Bergamo. Med Mayr uppehöll han en livslång kontakt. Det är genom deras omfattande korrespondens, som vi känner till Donizettis konstnärliga tänkande. Mayr var hans inspiratör och fadersgestalt.

I Neapel hade Donizetti kontrakterats av

Domenico Barbaja, sin tids störste impresario. Barbaja ledde Teatro San Carlo 1809-1824, 1827-1831 och 1836-1840. Han styrde även La Scala 1826-1832 samt två wienska operascener: Theater an der Wien och Kärntnertortheater 1821-1828. Hans ekonomiska soliditet var enorm: när lombardiska staten behövde krediter för ett av sina många krig mot österrikarna vände man sig till Barbaja. I Donizettis kontrakt ingick dels att skriva nya operor men också att studera in och leda verk av andra tonsättare. Hans första opera i Neapel var "La zingara" (Zigeneriskan), som spelades på Teatro Nuovo i maj 1822. Librettot var av Andrea Leone Tottola, en av de mera framstående av de mindre begåvade teaterpoeterna som var verksamma i Neapel vid den här tiden. Operan hade stor framgång och Donizetti kunde inte ha fått en bättre start i den nya staden. Hela 28 föreställningar i rad kunde inregistreras.

Sex veckor efter premiären på "La zingara" hade ett nytt verk sett dagen: enaktsfarsen "La lettera anonima" framförd på Teatro Fondo. Detta var första gången Donizetti prövade farsens form. På denna teater hade flera av Cimarosas succéer haft premiär och den typiska repertoaren var just buffaoperor och neapolitansk folkteater. Recensionerna av "La lettera anonima" visade på att nya vindar blåste i den rossinska hegemonin. Recensenten betonade att symmetrin i formen hade förskjutits. I ensemblerna uppre-

pade inte varje sångare samma musikaliska fras som de övriga, utan beroende på text och känsla framfördes den musikaliska frasen på olika sätt. Redan här finner man alltså karaktäristika för den mogna Donizetti och i varje verk från 1820-talet finns något som förebådar mästaren!

Avstickare till Milano

Innan det blev dags för vår opera, "Il fortunato inganno", skulle dock Donizetti göra en avstickare till Milano för att samma år begå sin La Scala-debut. Förutsättningarna var goda: Felice Romani skulle leverera librettot till "Chiara e Serafina", vilket Donizetti fick den 3 oktober. Den 15 oktober började repetitionerna och den 26 fick operan sin premiär! En kanske inte helt vanlig arbetsmånad för en operatonsättare under det italienska 1800-talets första hälft. Ändå visar det på de ansträngda förhållanden man många gånger var tvungen att arbeta under: förutom att komponera hela verket skulle man också handha besvärliga sångare, slöa librettister som sällan levererade texten i tid (Romani!) och snåla impresarier. Erfarenheterna från Milano skulle komma väl till pass när vår opera skulle bli till! Framgången uteblev och det skulle dröja till 1830 innan den svårflörtade milanesiska publiken skulle ta Donizetti till sitt hjärta med "Anna Bolena".

"Det lyckosamma sveket"

I slutet av mars 1823 kom han tillbaka till Neapel. Hans arbetsschema var fulltecknat: en kantat för Teatro San Carlo i maj, en opera seria för samma teater till juli, en buffa för Teatro Nuovo och därtill kom de verk han var kontrakterad för hos impresario Paterni i Rom. Han hade verkligen börjat sina lärlings- och hundår! - Donizettis första opera för Teatro Real San Carlo blev "Alfredo il grande". Den hade premiär i början av juli 1823 och föll igenom helt. Endast en gång gick den över scenen. Men så i september var det dags för en buffa: "Il fortunato inganno" eller "Det lyckosamma sveket".

Det blev den neapolitanska folkteaterns *farsa* som gav operan dess form. Det betyder att inga recitativ finns utan i stället en talad dialog. Denna operaform har haft sin största utbredning i Neapel; i övriga Italien ansågs formen vara den lägsta av teaterformer. I opera *sjunger* man! Och detta lever vidare än idag. Det är fortfarande svårt att framföra operor med taldialog, mycket beroende på att italienska sångare finner det svårt med talad text. - "Il fortunato inganno" handlar om ett resande operasällskap, komplett med prima och seconda donna, tenor, galen librettist och tonsättare, avvisatore och unga älskande. Det är fars i ordets rätta mening. Förvecklingar, dörrspring, fel person på rätt plats och tvärtom. Det är musik- och ensembleteater, när teatern och musiken är jämställda och driver på varandra. Därför har också operan bara fyra solonummer, där en av dem ändå har en kvintett och kör som förstärkning. De övriga numren är för olika ensembler från duett upp till fullt utbyggda finaler. Det är intressant att se hur väl förtrogen Donizetti var med den rossinska opera buffan, och hur han lyckas undgå att gå i dess fotspår. Inte ens de regelbundna taktfraserna (4+4+8, 8+8 och 4+4+4) är sig lika. Hela tiden bryter Donizetti upp mönstret, för att förstärka en komisk poäng eller rycka aktionen i en annan riktning. Hans orkestersats klingar mättad och färgrik. Så kunde bara en elev till Mayr skriva. Mayr, som ursprungligen var tysk, hade varit god vän med Mozart och hans familj och hade senare även hjälpt dennes båda söner till rätta i det musikaliska München. Han planterade den wienerklassiska orkestertekniken i den italienska 1800-talsoperan och skapade på så sätt förutsättningarna för hela det romantiska italienska 1800-talet. Klassicisten och upplysningsfilosofen Mayr blev förutsättningen för den romantiske Donizetti!

Donizetti skulle fyra år senare återvända till att skildra den tumultartade operavärld i vilken han själv levde. Även denna gång valde han farsens form och med "Le

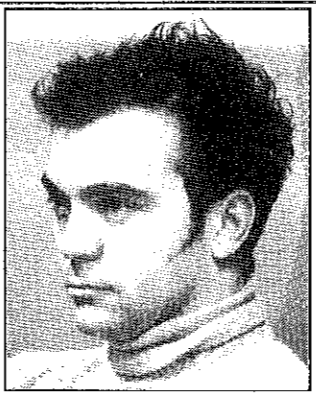
Gaetano Donizetti, litografi av Julien för Galerie du Voleur (bidrag från Mayr + Donizetti Collaboration, London).

convenienze ed inconvenienze teatrali" gjorde han 1827 lysande succé. Operan omarbetades 1831 och fick då ett mer genomkomponerat drag med ett flertal större ensembler, allt speglade den utveckling som Donizetti genomgick från 1830 till 1835 på sin väg till det romantiska musikdramats fulländning. "Il fortunato inganno" kan i stora stycken sägas vara en förstudie till "Le convenienze". "Det lyckosamma sveket" saknar dock en riktigt tung roll, vilket finns i "Le convenienze", nämligen den kvinnliga huvudrollen Mamm' Agata, som ska gestaltas av en basso buffo.

Textförfattaren

Andrea Leone Tottolas texter brukar anses vara ett utmärkt exempel på den låga nivå som operatexterna hade i Neapel i början av 1800-talet. Han var en fattig *abate*, som senare blev springpojke åt Barbaja och Isabella Colbran. Han var verksam mellan 1796 och 1831 och skrev fem operor för Donizetti. Hans dramatiskt bästa är utan tvivel "Il fortunato inganno". Dialogen är rapp och effektiv; i original på blandad dialekt, såväl neapolitanska som romerska. - Tottola skrev sina mest kända texter för

Cristiano Bacchi, scenograf, f. -60 i Ravenna i Italien, utexaminerades som arkitekt från universitetet i Florens -86. -83 inledde han ett samarbete med den i Italien mycket framstående regissören, scenografen och kostymteknaren Pier Luigi Pizzi, som varade i över 10 år. De arbetade på många av de större teaterinstitutionerna i Italien och Europa (La Scala i Milano, Fenice i Venedig, Maggio Musicale i Florens, Teatro Comunale i Bologna, Teatro Comunale i Reggio Emilia, Opéra-Bastille i Paris, Châtelet, Aix-en-Provence, operahuset i Nancy och Monte Carlo, Staatsoper i Wien m. fl.) i ett trettiotal operauppsättningar. Bacchi gjorde också, under Pier Luigi Pizzis ledning, två stora utställningar, på Grand Palais i Paris och i Versailles, i samarbete med scenografen Maurizio Balò. Bacchi debuterade som scenograf -88 med en uppsättning av "Simon Boccanegra" på Sperimentale di Spoleto i Italien (regi Giancarlo Cobelli). Han gjorde en publik och kritikerrosad scenografi på en uppsättning av Prokofjevs "Askungen" på Teatro Comunale i Florens -92 (koreografi Evgheni Polyakov, nypremiär på Teatro Romano i Fiesole -94), året därpå scenografin till en version av Dantes "Paradiso" av Federico Tiezzi, som spelades i Basilikan i San Vitale under Ravenna Festival -93. Han har också projekterat det nya akustiska rummet i Teatro Alighieri i Ravenna. Under -94 påbörjade han ett samarbete med koreografen Micha van Hoecke där han hade scenografi- och kostymansvar för en dansteaterföreställning, "Il violino di Rotschild", efter Tjeckov med musik av Schnittke. Föreställningen producerades för Festival di Castiglione och spelades senare också på Teatro Lirico i Milano. På Ravenna Festival -95 gjorde han scenografin till "Orfeus" av Monteverdi (regi Micha van Hoecke). Som arkitekt arbetar han mycket med *interiors design*.

Rossini: "Mosé in Egitto" (Moses i Egypten) och "La gazza ladra" (Den tjuvaktiga skatan).

Donizettis personlighet

Många har sagt att Donizetti bäst kom till sin rätt i den komiska operan. Detta kan möjligen hänga samman med personen Donizetti: en varm, ödmjuk, generös människa, som gärna kunde erkänna att andra tonsättare var honom överlägsna. Han insåg snabbt på 1840-talet att det var den unge Verdi som var den italienska operans framtid. Det var på Donizettis tillskyndan som "Nabucco" togs upp i Wien på Kärntnertortheater - en premiär som Donizetti själv dirigerade i april 1843. Den donizettianska opera buffan är aldrig cynisk och karikerande som Rossinis. Även om personerna i pjäsen beter sig aldrig så hänsynslöst och korkat finner ändå Donizetti något försonande. Även om han kan spela med i ett elakt spel, så skiljs man alltid från hans operor och dess rollfigurer med en känsla av att det nog kommer att gå bra för dem, även om de har en del mänskliga defekter.

Det humanistiska och försonande draget hos Donizetti är ett arv från Mayr. Det går igen i hans relation till sina släktingar, i synnerhet på hans hustrus sida. Donizettis liv efter hennes död 1837 blev en flygande holländares. Ensamhet, sviktande hälsa och en insikt om sjukdomens verkliga ansikte

gjorde många gånger hans liv outhärdligt. Hans enorma korrespondens (långt över 1.000 brev finns bevarade och nya återfinns ständigt) vittnar om detta. I synnerhet är det en passus i ett brev från juli 1843 till svågern Toto, som gör att man kommer personen Gaetano nära. Det handlade bland annat om det definitiva

uppbrottet från hans och Viriginias hem i Neapel och att hans piano på inga villkor fick säljas:

"Sälj inte det pianot till något pris, för det har inom sig hela mitt konstnärliga liv. Jag har haft dess klang i mina öron sedan 1822, ur det har rösterna från Anna, Maria, Fausta, Lucia, Roberto, Belisario, Marino, Martyrs, Olivios, Ajo, Furioso, Paria, Castello di Kenilworth, Ugo, Pazzi, Pia, Rudenz... ljudit. Oh låt det leva så länge jag finns till! Det har delat mina år av hopp, mitt äktenskap, min ensamhet. Det har hört min glädje, mina tårar, mina gäckade förhoppningar, mina framgångar... det har delat min svett och min möda... det har levt med mitt genius, i det finns varje epok av min karriär men också era liv och framgångar. Din far, din bror alla har de sett detta piano, känt det och lidit med det; det var ett sällskap för oss alla, och må det så också få bli för din dotter, som gåva med tusen sorgsna och glada tankar."

Pianot finns nu i Museo Donizettiano i Bergamo.

Anders Wiklund

Anders Wiklund, f.47, docent, Vadstena-Akademiens konstnärlige ledare och forskningschef. Han har studerat piano, komposition och dirigering 56-64, musikvetenskap vid Gbg universitet och har tagit tandläkarexamen vid Umeå universitet. Han undervisar på Gbg universitet i bl.a. editionsteknik. 91 disputerade han på en avhandling om E Brendlers opera *Ryno*, framförd i konsertversion med Göteborgs symfoniorkester, dirigent Anders Wiklund. Vid Stora Teatern i Gbg har han dirigerat operor av Menotti, Britten, Melani och Cimarosa. Anders har tagit fram Cimarosas *Il fanatico burlato* för Drottningholmsteatern och Melanis *Il podestà di Colognole* för Stora Teatern och för Vadstena-Akademiens en rad verk, bl.a. Melanis *Don Juan 1669* och Cimarosas *Il marito disperato*. Han är återkommande verksam vid Rossinifestivalen i Pesaro där han bl.a. gjort den kritiska utgåvan av operan *La scala di seta (Silkesstegen)*, vilken han också svarat för utgivningen av på uppdrag av Fondazione Rossini. För musikförlaget Ricordi har han gjort den kritiska utgåvan av Donizettis *Maria Stuarda*, som uruppfördes i Bergamo i Italien 88 och på Kgl. Teatern i Sthlm 90. Han medarbetar i Pipers Enzyklopädie des Musiktheaters, The New Grove's Dictionary of Opera och den nya svenska Nationalencyklopedin.

Jeanette Bjurling Efrainsson, sopran, f. -65 i Eskilstuna, uppvuxen i Västerås. Hon är utexaminerad sångpedagog och sångsolist vid Musikhögskolan i Stockholm. Hon har bl.a. sjungit Nattens drottning i Mozarts "Trollflöjten" på Kgl. Teatern 90-91, Syster Beatrice i Forsells "Riket är Ditt" vid Vadstena-Akademiens 91 och 92, Drusilla och Amor i Monteverdis "Poppeas kröning" på Norrlandsoperan 93, där hon också medverkade i "Spaghettiopera" 94. Hon har framträtt som solist på Berwaldhallen, Drottningholmsteatern och Confidencen samt medverkat i ett flertal TV-radio- och grammofooninspelningar. Stipendier: Jenny Lind 89, Kgl Musikaliska Akademien 91 och 92, Sörmlands kulturstipendium 94, Crafoordska stiftelsen -95. Sånglärare: Inga-Lill Sundin.

Ann Hallenberg, mezzosopran, f. 67 i Västerås. Studier: Västerås musikklasser och Mariakören under Bror Samuelson. Ex -94 fr Operahögsk i Sthlm. Sjöng "Orfeus" -90 i Västerås, Tredje damen i "Trollflöjten" -91, Furst Orlovski i "Läderlappen" -91, Tisbe i "Askungen" -92, Fidalma i "Det hemliga äktenskapet" -93 och titelrollen i "Tintomara" -94 på Operahögsk, Madeleine i "Solitär" på Kgl Teatern -92 (äv USA-turné -94), Häxan i "Rapunzel" med Prag Mozart Academy och Bonn Stadstoper -94. Semifinal i Solistpriset -93 och i Placido Domingos tävling i Paris -93. Medv i Vadstena -91 och Koryfén i "Fru Björks öden och äventyr" -94. Stip: Bl.a. Christina Nilsson -93, KMA -94, Vadstena Gille -94, Crafoordska stiftelsen -95. Sånglärare: Erik Saedén, Joy Mammen.

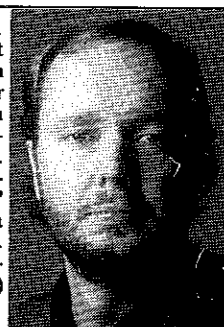

Bo Rosenkull, baryton, f. 64 i Ätvidaberg. Kantors- och organistex. i Linköping, studerat på musikhögarlinjen vid Musikhögsk i Sthlm, sångsolist- och sångpedagogex. vid Musikhögsk och examen från Teater- och Operahögsk i Göteborg. Har sjungit på Stora Teatern (Trollflöjten och Alice i underlandet), Grabben/Farfar i "Grabbahalvan" på Norrlandsoperan -94, Escamillo i "Carmen Anamma" med Riksteatern och Björn i "Vantarna" på Kgl. Teatern -95. Han har också sjungit med Utomjordiska Barock-Bolaget, Wilde-ensemblen, Stockholms Operettensemble och Ystadoperan. Medverkade i Vadstena -92 och -94. Han har framträtt i radio och TV. Stip: Bl.a. Lisebergsstipendiet, Sigurd och Elsa Goljes Minnesfond, Lasse Lönn Dahl. Crafoordska stiftelsen -94, Kgl Musik Ak 95. Sånglärare: prof. Solwig Grippe och Torbjörn Lillieqvist.

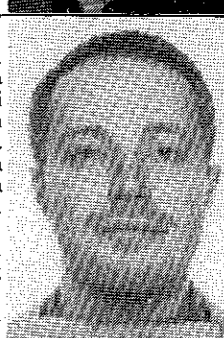

Camilla Paulsson, sopran, f. 67 i Husby Ärlinghundra, uppvuxen i Helsingborg, har studerat sång vid Vadstena Folkhögsk, körpedagogik vid Ljungskile Folkhögsk. Tog Sångsolistexamen vid Malmö Musikhögsk -94. Sjöng -92 Barbarina i Mozarts "Figaros bröllop" med operagruppen Alnaviva i Malmö och Evriclea i Monteverdis "Odysseus återkomst" vid Svenska Barockfestivalen i Malmö. Med Menottis "The Telephone" vann hon Musik i Skånes lanseringstävling -93. Korist och reserv vid Folkoperan i Riedels "Hemsöborna" 94-95. Medv i Bernsteins "Candide" på Norrlandsoperan -95. Stipendier: Anders Andrews Stiftelse -93, Kgl. Musikaliska Akademiens stipendie vid Malmö Musikhögsk -94, Lars Lönn Dahl -94, Crafoordska stiftelsen -95. Sånglärare: Professor Dorothy Irving.

Lars Arvidson, basbaryton, f. 62, uppvuxen i Norrköping. Har musikhögar- och sångpedex samt solistutbildning fr Musikhögsk i Sthlm. F.n. studerar han på Operahögsk fortbildning i Sthlm. Har under flera år frilansat som konsert-, oratorio-, romans- och operasångare och medverkat i flera radio- och TV-inspelningar samt i en skivinspelning av Proserpin. Turnerar regelbundet i Sverige och utomlands. Medverkade våren -93 i Cimarosas "Det hemliga äktenskapet" och i Monteverdis "Poppeas kröning" på Historiska Museet. Medverkade i Vadstena -91, -92 och -94. Stipendier: Kgl Musikaliska Akademiens stora utlandsstipendium. Stina och Erik Lundbergs stiftelse (KMA) -94, Crafoordska stiftelsen -95. Sånglärare: Erik Saedén.

Lars Hallgren, tenor, f. 67 och uppvuxen i Kvänum. Utexaminerad pianopedagog vid Musikhögskolan i Göteborg samt vid musikertinjens solosång på Musikhögskolan i Stockholm. Har sjungit Don Curzio i "Figaros bröllop" på Operahögskolan i Gbg -91 och med Utomjordiska Barockbolaget som Domare II i "La Susanna" -89, Joabel i "David och Jonathan" -92 och flera roller i "Dido och Aeneas" -93. Somrarna -93 och -94 sjöng Lars på Ystadoperan i rollen som Månen i "Blodsbröllop" och Poisson i "Adriana Lecouvreur". Hösten -94 gjorde han titelrollen i "Albert Herring" på Musikhögskolans och Dramatiska Institutets uppsättning i Stockholm Stip: Crafoordska stiftelsen -95. Sånglärare: Eva Nässén, Birgitta Bergström och f.n. Inga-Lill Sundin.

Alexandra Orrgård, sopran, f. 68 och uppväxt i Solna. Har gått Adolf Fredriks musikklasser, Södra Latins musiklinje, musikhögarlinjen på Musikhögskolan i Stockholm, Conservatorio F. Morlacchi i Perugia, Italien och studerar f.n. på operaskolan samt Liedklass vid Mozarteum i Salzburg. Har sjungit Angel i "Jeanne d'Arc" på Kgl. Teatern -86, Susanna i "Figaros bröllop" -87, Fiordiligi i "Cosi fan tutte" -91 med en fri operagrupp och i kören i "Maskeradbalen" med Parkteatern -93. På Mozarteum Chloë i "Daphnis och Chloë" -95 och i höst Nattens drottning i "Trollflöjten". Alexandra vann 1:a pris i Stockholm Energis sångtävling "Artist -90". Stipendier: Edwin Ruuds sångstipendium, Oslo -92, Crafoordska stiftelsen -95. Sånglärare: Kerstin Wahlström-Olsson, Horianna Branisteanu.

Fredrik Zetterström, baryton, f. 72 i Stockholm. Studier: Kgl. Musikhögsk, Operahögsk i Stockholm. Har sjungit Greve Lerma i "Don Carlos" på Folkoperan -92 (turné i New York -94), Baron von Essen i "Tintomara" -94, titelrollen i Eugen Onegin på Dalateatern och Filiberto i "Il Signor Bruschino" på Folkoperan med Operahögskolan -94, Gusten i "Hemsöborna" på Folkoperan -94, Escamillo i "Carmen" på Norrlandsoperan -95. Nästa säsong sjunger han Jago i "Otello" samt titelrollen i "Don Giovanni", båda på Folkoperan och i "Carmen" på Det Kongelige i Köpenhamn. Medverkade i Vadstena -93 och -94. Stipendier: Nicolai Gedda-stipendiet -92, Kgl. Musik Akademien -93, Crafoordska stiftelsen -94, Carl-Axel Hallgrens stip -95, Kgl. Musik Akademien -95. Sånglärare: Prof. Birgit Stenberg.

Gabriel Suovanen, baryton, f. 74 i Stockholm där han också är uppvuxen. Han har spelat fiol sedan fyra-årsåldern, gått Adolf Fredriks musikskola, Södra Latins musiklinje, Sibelius Akademien 92-94 och går nu första året på Operahögskolan i Stockholm. Han har på Sibelius Akademien sjungit Greven i Mozarts "Figaros bröllop" och Johann i Lorzings "Die Opernprobe", båda hösten 93. På Operahögskolan har han sjungit Aeneas i Purcells "Dido och Aeneas" och Mago i Melanis "Girello" samt deltagit i masterclass med Dorothy Irving. Han är flitigt engagerad som solist vid kyrkokonserter. Stip: Crafoordska stiftelsen 95. Sånglärare: Erik Saedén.

Patrik Wirefeldt, baryton, f. 64 i Forserum, uppvuxen i Hult utanför Eksjö. Studier: Södra Vätterbygdens Folkhögsk, Musiklärlinjen och Solistlinjen på Musikhögsk i Göteborg, examen i maj -95. Har sjungit Hades i F. Österlings "Orfeus död", Antonio i "Figaros bröllop", som gäst vid Operahögsk i Göteborg och Claude Frollo i P. Robshams "Notre Dame" med Musikkompaniet i Hjo. På Musikhögsk i Göteborg bl.a tredje hovman i "Prinsessan på ärten" av G. Lund, Porgy i "Porgy and Bess" och Uncle Henry i Q. Jones "The Wiz". I egen produktion Glunten i "En afton med Marianne" i Eksjö med musik av bl.a. Wennerberg och Donizetti. Stipendier: Kgl. Musik. Akademien, Eksjö kommun -94. Crafoordska stift -95. Sånglärare: Birgitta Flyborg-Olsson, f.n. Erik Saedén.

Katarina Edvardsson är uppvuxen i Bankeryd, norr om Jönköping. Efter studier hos huvudsakligen prof. Keiko Wataya vid musikkonservatoriet i Utrecht, Holland, avlade hon "performing artist's" och "teacher's" diplom. Under två år var Katarina även prof. Watayas assistent på konservatoriet. Hon har deltagit i mästarkurser för bl.a. Sandor Végh, György Pauk och Viktor Liberman. 1988 erhöll hon Musikaliska Akademiens stora utlandsstipendium. Sedan -92 är Katarina verksam i Sverige och jobbar regelbundet med bl.a. Snyko, Kammarensemblen och pianisten Sara Sjöndahl. Säsongen som gått har hon arbetat i Norrköpings symfoniorkester. Fr.o.m. hösten -95 blir det stämledarjobb i Musica Vitae.

Nikola Matielk, baryton, f. 72 i Stockholm där han också är uppvuxen. Han har gått Adolf Fredriks musikskola, Stockholms musikgymnasium, Operastudio 67 och ett år på Julie Christie School of Drama i Seattle, USA. Han har sjungit Massino i Cimarosas "Il Convito" med Studio Lirico i Italien -94 och Doctor Cajus i "Muntra fruarna i Windsor" med Bergslagsoperan. Därutöver har Nikola haft roller i musikaler och gör återkommande solistframträdanden i kyrkor. I sommar kommer han, utöver sitt engagemang i Vadstena-Akademien, att medverka i rollen som Dancairo i en uppsättning av "Carmen" i Eva Haglunds regi. Stip: Kgl Musikaliska Akademien 95. Sånglärare: Gunnar Lundberg.

Bli medlem i Vadstena-Akademiens Vänner!

Med stor entusiasm har föreningen Vadstena-Akademiens Vänner följt och medverkat till Akademiens utveckling. Vänmedlemmarna, som är drygt 550, får i april varje år först av alla hela sommarprogrammet. Årsmötet, som i år äger rum lördagen den 29 juli kl 15 på Kungs Starby Wårdshus, har blivit ett av sommarens mest eftertraktade arrangemang. Då lyssnar man till

några av de medverkande som berättar om arbetet bakom föreställningarna, man äter vätterrödning och ser sedan gemensamt en föreställning. Medlemsavgiften är 150 kr/år eller 1.500 kr för ständigt medlemskap. Postgiro 28 37 74-8. Ordförande är överläkare Gerhard Bona, telefon 0143-124 84.

Åke Sällströms Minnesfond

Bland Vadstena-Akademiens produktioner har den tidiga italienska operan haft sin givna plats. Uppsättningarna under 1970-talet av *Il Falcone/Chi soffre spero* av Mazzochi/Marazzoli, *Dal Male il Bene* av Abbatini/Marazzoli, *Il Schiavo di sua Moglie* av Provenzale, *San Giovanni Battista/Salome* av Stradella, *La Generosità d'Alessandro* av Tricarico samt *Genevieve* av Leo m.fl. har väsentligen bidragit till Akademiens utveckling och är alla resultat av Åke Sällströms musik- och teaterhistoriska forskningsarbete. Mitt i sin forskargärning rycktes Åke Sällström bort i februari 1980. För att skapa ekonomiska förutsättningar för att i hans efterföljd fortsätta forskningen i europeisk musik- och teaterhistoria grundades Fil dr

Åke Sällströms minnesfond. Den har sitt säte i Stockholm och står under länsstyrelsens överinseende. Stipendier har utdelats till bl.a. Per-Erik Öhrn, Anders Wiklund (två tillfällen) och Iwar Bergkwist.

Uppllysningar om fonden lämnas av dess ordförande Prof. Kerstin Meyer-Bexelius, Porsvägen 48, 162 40 Vällingby, tel. 08-759 59 25 och av sekreteraren avdelningsdirektör, fil lic Bengt Olof Nilsson, Repslagarg 24, 261 40 Landskrona, tel. 0418-192 22. Penninggåvor till fonden kan insättas på postgiro 54 22 16-7, bankgiro 155-4088 eller bankkonto 1560-61 50 441, Fil dr Åke Sällströms minnesfond, Nordbanken, Stockholm.

Lise-Lotte Axelsson, repetitör, har medverkat i Vadstena-Akademiens uppsättningar åren 87, 88, 90, 91, 92 och 94. Är utbildad pianopedagog vid Musikhögskolan i Stockholm där hon också erhållit solistdiplom. Lise-Lotte har även genomgått Operahögskolans repetitörutbildning samt bedrivit solistiska studier i London. Hon har fått utlandsstipendier från Musikaliska Akademien och British Council. Under vintern 95 arbetade hon som musikalisk instuderare på Norrlandsoperans "Carmen". Efter detta har hon återgått till sitt arbete som repetitör på Operahögskolan i Stockholm.

Eric Skarby, repetitör, f. 66, uppvuxen i Uppsala. Utbildad vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm i pianoklassen för professor Esther Bodin-Karpe. Eric är verksam som pianist och repetitör runt om i Sverige, och har bl.a. arbetat för Radiokören, Eric Ericsons kammarkör, radio och TV. Han har erhållit Musikaliska akademien stora utlandsstipendium och Gottfrid Boon-stipendiet. Medverkar för tredje året i Vadstena.

Robin Karlsson, perukmakare och maskör, f. -61 i Norrköping, började som lärling vid Östgötateatern. Har arbetat vid bl.a. Malmö Stadsteater, Folkoperan, Riksteatern, Norrlandsoperan och Karlstadsoperan. Han har varit chef för peruk- och maskavdelningarna vid Länsteatern i Örebro, Det Kongelige Teater i Köpenhamn samt Kgl. Teatern i Stockholm. -89 mask- och perukdesign vid Oscarsteaterns "Fantomen på operan". Skapade kostym till musikaler "La Cage aux folles" och "The return to the forbidden planet" på Östgötateatern. Regisserade 93-94 uppsättningarna "Cabaret", "Me and my girl", "Chicago" och Kgl. Teaterns uppsättning "Solitär" i USA. Nästa projekt är mask och perukdesign till "Cyrano" på Oscarsteatern. Medv för elfte året som maskör och/eller kostymskapare.

Ulla Eson Bodin, kostymskapare. Studier: Designlinjen vid Textilinstitutet i Borås och Textillinjen vid HKS (nuvarande HDK) i Göteborg. Vid båda utbildningarna har hon gjort examensarbeten om mode och kläder. Hon har arbetat inom textil- och beklädnadsindustrin sedan 60-talet med formgivning av skor, skinnkläder, trikåkollektioner och sportkläder. Ulla är sedan -74 knuten till Almedahls AB i Borås som koordinator för textilier i offentlig miljö. Hon arbetar också med att planera och rita utställningar och med fotografering och layout för trycksaker. Sedan januari -95 är hon lärare på Institutionen för textil vid högskolan i Borås i ämnena modeteckning och mönsterformgivning.

Jacob Sörensen, scenmästare, f. -69, uppväxt i Uddevalla och Härnösand. Sedan -88 bosatt i Stockholm, där han gick som lärling på Scenografverket. Jacob har arbetat med scenteknik och dekortillverkning på bl.a. Oscarsteatern, Folkoperan, Parkteatern och Dramaten. Detta är hans första arbete med eget ansvar för scenbyggnation och dekortillverkning.

Anna Wemmert, ljussättare, f. 68 i Skivarp, utbildad vid Dramatiska Institutets teaterutbildning. Under de senaste tre åren har hon varit knuten till Dansgruppen Rubicon på Unga Atalante i Göteborg. Är numera frilans och har bl.a. satt ljus på Östgötateatern och GöteborgsOperans lilla scen. Anna medverkar för sjätte året i rad vid Vadstena-Akademien.

Margot Lande, regiassistent, f. 67 i Stockholm där hon gått Adolf Fredriks musikskola, Södra Latins gymnasium, Kulturamas Jazz & popsång- och teaterlinjer samt studerat Engelska, Musik- och Teatervetenskap, Barn & ungdomspsykologi samt Operaregi vid Stockholms universitet. Hon har praktiserat som producentassistent på Dramaten och medverkat som regissör/skådespelare/sångare i amatörteaterprojekt. Hon har lett grupper vid studieförbundet Vuxenskolan och ger lektioner i scenframställning. Margot har medverkat i Vadstena sedan -74 som statist, i olika scentekniska funktioner (inspicient, rekvisitör, scenmästare) och som produktionsassistent. Hon har tidigare assisterat regissörerna Åsa Melldahl, Nils Spangenberg och Richard Loof.

Tess Oweson, dekmålare, f. 69, uppväxt i Stockholm. Studier: Konstskolan Basis i Stockholm, Nyckelviksskolan, måleri, grafik, teckning på Langelands Folkhögskole i Danmark, Stora konstkursen på Kursverksamheten, ex-94 från dekmåleri och attributmåleri på Nordiska Scenografiskolan i Skellefteå. Har arbetat med attributtillverkning på Spegelteatern, dekmåleri och attribut på Leonardo da Vinci-utställningen på Kulturhuset i Stockholm samt dekmåleri på Riksteatern och Sveriges Television.

Vadstena-Akademiens Repertoar 1964 - 1995

1964, 1965, 1966 Internationella Vadstena-Akademien för sång- och instrumentalmusik grundades av sångläraren Ingrid Maria Rappo. De första tre årens studier för internationellt erkända lärare som professor Ferdinand Grossmann - ledare för Wiener Hofmusikkapelle och Wiener Sängerknaben - resulterade i ett stort antal konserter med sång- och instrumentalsolister och orkester. Vidare gavs bl.a. ett renessansspel i kostym på slottet och en "Japansk afton" på Gamla Teatern. Tretton olika nationer var representerade vid Akademien.

		Musikalisk ledning	Regi/koreograf	Scenograf
1967	C.W.Gluck, Die Maierkönigin/Vårdrötningen G.B.Pergolesi La serva padrona/Ett litet huskors (1733)	Karl Etti Karl Etti	Hanns Zimmerl Hanns Zimmerl	
1968	D.Cimarosa, Il Matrimonio segreto/Det hemliga äktenskapet	Karl Etti	Hanns Zimmerl	
1969	H.Purcell, Dido and Aeneas C.Monteverti, Combattimento di Tancredi e Clorinda/ Tancredis och Cloridas kamp (1624)	Arnold Östman Arnold Östman	Leif Söderström Leif Söderström	
1970	V.Mazzochi/M.Marazzoli, Il Falcone/Falken (1639)	Arnold Östman	Leif Söderström	Elisabeth Beijer
1971	L.Thybo, Den odödliga historien (1971), gästsp. i Danmark A.M.Abbatini/M.Marazzoli, Dal male il bene/ Av ont kommer gott (1653). Gästspel på Drottningholmsteatern.	Arnold Östman Arnold Östman	Leif Söderström Leif Söderström	Elisabeth Beijer Elisabeth Beijer
1972	P.Gaveaux, Le traité nul/Äktenskapsafflet (1793) turné i Stockholms parkteater E.Eyser, Drömmen om mannen (1972)	Arnold Östman Arnold Östman	Per E.Fosser Per E.Fosser	Elisabeth Beijer Elisabeth Beijer
1973	F.Provenzale, Il schiavo di sua moglie/Sin hustrus slav (1678) På Gamla Teatern, divertissement E.Eyser, Hjörter kung (1973), gästspel på Himmelstalund S.G.Schönberg, Birgittamusik (1973) L.Thybo, Birgittamusik Rosa rorans bonitetem (1973) S.D.Sandström, På Finsta sommaren år 1316 (1973) gästspel på Övralid	Arnold Östman Arnold Östman Arnold Östman Arnold Östman Arnold Östman	Hans Elfvin Torbjörn Lillieqvist Torbjörn Lillieqvist Per-Erik Öhrn	Elisabeth Beijer Elisabeth Beijer
1974	F.Provenzale, Stelidaura (1678) S.E.Bäck, Just då de längsta skuggorna... (1974) D.Cimarosa, Lo sposo senza moglie/Bruden som försvann (1784) E.Eyser, Sista rosan (1973)	Arnold Östman Arnold Östman Arnold Östman Arnold Östman	Göran Järvefelt Göran Järvefelt Per-Erik Öhrn Per-Erik Öhrn	Barbro Karnfält Britta Wahlberg Barbro Karnfält Margareta Petré
1975	A.Stradella, San Giovanni Battista/Salome (1675) A.Stradella, Lo Stufarolo/Han som vot bättre Gästspel i Tyskland och Österrike med nedanst verk: E.Eyser, Hjörter kung, repris E.Eyser, Sista Resan, repris L.J.Werle, Flower Power, samarb.Musikdram.skolan	Arnold Östman Arnold Östman	Göran Järvefelt Torbjörn Lillieqvist	Göran Järvefelt Britta Wahlberg, kostym Torkel Blomkvist, ljus Elisabeth Beijer Margareta Petré
1976	O.A.Thommessen, Hermaphroditen (1976), gästspel i Norge A.Stradella, Salome, repris med TV-inspelning	Björn Hallman Arnold Östman	Mats Isaksson, koreograf Göran Järvefelt	Torkel Blomkvist, ljus Göran Järvefelt
1977	G.Tricarico, La generosità d' Alessandro/ Alexanders ädelmod (1662) Fantasi för dansare	Arnold Östman	Gunnel Bergström/ Torbjörn Lillieqvist Mats Isaksson, koreograf	Torkel Blomkvist Gunnel Bergström Torkel Blomkvist
1978	L.Leo, Genevieve/Genoveva (1741) Musik, sång och dans från medeltid och renessans	Arnold Östman Westra Aaros Stadspjärsare	Gunnel Bergström I Saltarelli dansare	Bo Lindgren
1979	A.M.Abbatini, La Baldassara/La comica del cielo Skådespelerskan som kom till himlen (1668), TV-insp.	Arnold Östman	Gunnel Bergström	Mathias Frid
1980	W.W.Glaser, Frihetens klockor eller Björnarna och och aporna (1980), gästspel i Västerås Bröllopsfesten fritt efter G.Chauzer (1360-1400) gästspel i Västerås B.Sjöberg, H.Eisler m.fl. Idyll & Cabaret, turné till Folkets Hus föreningarna	Clas Pehrsson Berit Lindberg Berit Lindberg Mikael Samuelson	Per-Erik Öhrn Per-Erik Öhrn Magnus Blomkvist, koreograf	Mathias Frid Mathias Frid
1981	Joy d'amour (1100-1300-tal) A.Stradella, La Susanna/Susanna (1681)	Berit Lindberg Stefan Parkman	Magnus Blomkvist, koreograf Anders Levelius	Mathias Frid

1982	M.Marazzoli/O.A.Thommessen, Det mänskliga livet Nådeas triumf (1656), Det är vi som är musiken (1982) Hjärtats länk och glädjens knopp (1800-tal)	O.A.Thommessen Anders-Per Jousson Stefan Bojsten	Torbjörn Lillieqvist Torbjörn Lillieqvist Torbjörn Lillieqvist	Kerstin Rydh Kerstin Rydh Maria Geber
1983	C.Ditters von Dittersdorf, Opera Buffa eller Svartsjukan rasar (1798) Fångenskapens fåglar	Anders Wiklund Elizabeth Hehr Magnus Blomkvist, koreograf	Torbjörn Lillieqvist Torbjörn Lillieqvist	Barbro Karnfält/ Jan Carlberg Per A.Jonsson
1984	C.Ditters von Dittersdorf, Opera Buffa, repris med TV-insp. E.Duni, Le peintre amoureux de son modèle/ Målarén förälskad i sin modell (1757) L.Horváth, Frostblomma i ett nostalgiskt universum (1984)	Russel Harris Glenn Mossop László Horváth	Torbjörn Lillieqvist Torbjörn Lillieqvist Peter Bäckström/ Anne-Charlotte Bengtsson	Per A.Jonsson Maria Geber/ Gunilla Hellström
1985	I lejonhjärtats tecken A.Düben, Ballett bemängd med sång/Narvabaletten (1701) G.H.Stölzel (1690-1749), Tobakskaatzen G.F.Teleman, Mirlouys (1728) J.Foron, Berthas piano (1855)	Elizabeth Hehr Bo Johansson	Torbjörn Lillieqvist Elisabeth Borgström	Jan Carlberg Jan Carlberg/ Erik Ståhlberg
1986	A.Melan, L'empio punito/Don Juan 1669 (1669) Barocka upptåg: A.Scarlatti, Palandram e Zamberlucco (1716) G.Orlandini, Serpilla e Bacocco (1719)	Anders Öhrwall	Per-Erik Öhrn Per-Erik Öhrn/ Vanda Monaco-Westerstahl	Per-Erik Öhrn Robin Karlsson Robin Karlsson
1987	Tre operor om kärlek Anonym italiensk 1600-talskomp. Daniel i lejongropen Stig Gustav Schönberg (1986) Ian McQueen, Judith och Holofernes/Line of Terror (1987) D.Cimarosa, Il marito disperato/Den gifte stackar'n (1785)	Stefan Dässon Per Borin	Nils Spangenberg/ Patrik Sörling, koreograf Per-Erik Öhrn	Robin Karlsson Robin Karlsson
1988	I.Hallström, Hertig Magnus och sjöjungfrun (1867) Kardina Eiriksdotter, Någon har jag sett (1988) D.Cimarosa, Den gifte stackar'n, repris med TV-insp.	Per Borin Per Borin	Per-Erik Öhrn Per-Erik Öhrn/ Misela Cajchanova Per-Erik Öhrn	Erik Ståhlberg Robin Karlsson Robin Karlsson
1989	C.Pallavicini, Messalina (1680) R.Kaiser, Claudius/Der verdammte Staat-Sucht oder der verführte Claudius (1703) K.Eiriksdotter Någon har jag sett, repris, gästspel på Island, TV inspelning	Graham Treacher Aian Hacker Per Borin	Nils Spangenberg Åsa Melldahl Per-Erik Öhrn	Adele Ånggård Tore Saether Messjana Thomasdotter
1990	I.Hallström, Hertig Magnus och sjöjungfrun, repris m TV-insp Möss och musor	Per Borin Robert Rydholm	Per-Erik Öhrn Torbjörn Lillieqvist	Erik Ståhlberg Inger Broström
1991	J.Forsell, Riket är Ditt (1991) J.Melani, Girello (1668), dockspelsopera ett flertal gästspel i Sverige och utomlands med Wasa Marionettopera	Thomas Schuback Mark Tallow	Åsa Melldahl Wasa Marionettopera Nils Spangenberg Åsa Bøgegård, koreograf	Ulrika Wolff Inger Broström Wasa Marionettopera
1992	H.Purcell, Prosperos dröm (efter Stormen, 1690-tal) J.F.Reichardt, Die Geisterinsel/Andarnas ö (1798) efter Shakespeares Stormen	Clas Pehrsson B Tommy Andersson	Vanda Monaco-Westerstahl Åsa Melldahl koreograf Mats Isaksson	Elisabeth Åström Maria Geber
1993	A.Stradella, Artemisia/Il Trespulo tutore (1679) F.Paër, Mjölarna/I molinari (1805)	Clas Pehrsson B Tommy Andersson	Torbjörn Lillieqvist Nils Spangenberg	Jan Carlberg Bengt Gomer
1994	D.Cimarosa, Kärlekens missöden/I sdegni per amore (1776) S.Mossenmark, Fru Björks öden och äventyr (1994) TV-inspelning, gästspel i Göteborg	Staffan Larson Petter Sundkvist	Richard Looft Lars Wassrin	Ann Bonander-Looft Ulla Ridderberg
1995	T.Rangström, Då brann den fördärliga elden (1995) G.Donizetti, Det lyckosamma sveket/I fortunato inganno (1823)	Henrik Löwenmark Michael Bartosch	Peter Berggren Lorenzo Mariani	Peter Berggren Cristiano Bacchi

Ett trettiotal av uppsättningarna har sänts i radio. Den åttonde TV-inspelningen skedde 1994.

Vadstena-Akademiens Repertoar 1964 - 1995

1964, 1965, 1966 Internationella Vadstena-Akademien för sång- och instrumentalmusik grundades av sångläraren Ingrid Maria Rappe. De första tre årens studier för internationellt erkända lärare som professor Ferdinand Grossmann - ledare för Wiener Hofmusikkapelle och Wiener Sängerknaben - resulterade i ett stort antal konserter med sång- och instrumentalsolister och orkester. Vidare gavs bl.a. ett renessansspel i kostym på slottet och en "Japansk afton" på Gamla Teatern. Tretton olika nationer var representerade vid Akademien.

	Musikalisk ledning	Regi/koreograf	Scenograf
1967	C.W.Gluck, Die Maientänigin/Vårdrotningen G.B.Pergolesi La serva padrona/Ett litet huskors (1733)	Karl Etti Karl Etti	Hanns Zimmerl Hanns Zimmerl
1968	D.Cimarosa, Il Matrimonio segreto/Det hemliga äktenskapet	Karl Etti	Hanns Zimmerl
1969	H.Purcell, Dido and Aeneas C.Monteveddi, Combattimento di Tancredi e Clorinda/ Tancredis och Clorindas kamp (1624)	Arnold Östman Arnold Östman	Leif Söderström Leif Söderström
1970	V.Mazzochi/M.Marazzoli, Il Falcone/Falken (1639)	Arnold Östman	Leif Söderström Elisabeth Beijer
1971	L.Thybo, Den odödliga historien (1971), gästsp. i Danmark A.M.Abbatini/M.Marazzoli, Dal male il bene/ Av ont kommer gott (1653). Gästspel på Drottningholmsteatern.	Arnold Östman Arnold Östman	Leif Söderström Leif Söderström Elisabeth Beijer Elisabeth Beijer
1972	P.Gaveaux, Le traité nul/Äktenskapsaffillet (1793) turné i Stockholms parkteater E.Eyser, Drömmen om mannen (1972)	Arnold Östman Arnold Östman	Per E.Posser Per E.Posser Elisabeth Beijer Elisabeth Beijer
1973	F.Provenzale, Il schiavo di sua moglie/Sin hustrus slav (1678) På Gamla Teatern, divertissement E.Eyser, Hjärtret kung (1973), gästspel på Himmelstalund S.G.Schönberg, Birgittamusik (1973) L.Thybo, Birgittamusik Rosa rorans bonitetem (1973) S.D.Sandström, På Finsta sommaren år 1316 (1973) gästspel på Övralid	Arnold Östman Arnold Östman Arnold Östman Arnold Östman Arnold Östman Arnold Östman	Hans Elfvin Torbjörn Lillieqvist Torbjörn Lillieqvist Elisabeth Beijer Elisabeth Beijer Per-Erik Öhrn
1974	F.Provenzale, Stelidaura (1678) S.E.Bäck, Just då de längsta skuggorna... (1974) D.Cimarosa, Lo sposo senza moglie/Briden som försvann (1784) E.Eyser, Sista resan (1973)	Arnold Östman Arnold Östman Arnold Östman Arnold Östman	Göran Järvefelt Göran Järvefelt Per-Erik Öhrn Per-Erik Öhrn Barbro Karnfält Britta Wahlberg Barbro Karnfält Margareta Petré
1975	A.Stradella, San Giovanni Battista/Salome (1675) A.Stradella, Lo Stufarolo/Han som vet bättre Gästspel i Tyskland och Österrike med nedanst verk: E.Eyser, Hjärtret kung, repris E.Eyser, Sista Resan, repris L.J.Werle, Flower Power, samarb.Musikdramskolan	Arnold Östman Arnold Östman Staffan Björklund Staffan Björklund Staffan Björklund	Göran Järvefelt Torbjörn Lillieqvist Torbjörn Lillieqvist Lotta Lindström Göran Järvefelt Britta Wahlberg Torcel Blomkvist, ljus Elisabeth Beijer Margareta Petré
1976	O.A.Thommesen, Hermafroditen (1976), gästspel i Norge A.Stradella, Salome, repris med TV-inspelning	Björn Hallman Arnold Östman	Mats Isaksson, koreograf Göran Järvefelt Torcel Blomkvist, ljus Göran Järvefelt
1977	G.Tricarico, La generosità d'Alessandro/ Alexanders ädelmod (1662) Fantasi för dansare	Arnold Östman	Gunnel Bergström/ Torbjörn Lillieqvist Mats Isaksson, koreograf Torcel Blomkvist
1978	L.Leo, Genevieve/Genoveva (1741) Musik, sång och dans från medeltid och renessans	Arnold Östman Westra Aaros Stadspjärsare	Gunnel Bergström I Saltarelli dansare Bo Lindgren
1979	A.M.Abbatini, La Baldassara/La comica del cielo Skådespelerskan som kom till himlen (1668), TV-insp.	Arnold Östman	Gunnel Bergström Mathias Frid
1980	W.W.Glaser, Frihetens klockor eller Björnarna och och aporna (1980), gästspel i Västerås Bröllopsfesten fritt efter G.Chauver (1360-1400) gästspel i Västerås B.Sjöberg, H.Eisler m.fl. Idyll & Cabaret, turné till Folkets Hus föreningarna	Clas Pehrsson Berit Lindberg Berit Lindberg Mikael Samuelson	Per-Erik Öhrn Per-Erik Öhrn Magnus Blomkvist, koreograf Mathias Frid Mathias Frid
1981	Joy d'amour (1100-1300-tal) A.Stradella, La Susanna/Susanna (1681)	Berit Lindberg Stefan Parkman	Magnus Blomkvist, koreograf Anders Levelius Mathias Frid

1982	M.Marazzoli/O.A.Thommesen, Det mänskliga livet Nådens triumf (1656), Det är vi som är musiken (1982) Hjärtats länk och glädjens knopp (1800-tal)	O.A.Thommesen Anders-Per Jonsson Stefan Bojsten	Torbjörn Lillieqvist Torbjörn Lillieqvist Torbjörn Lillieqvist	Kerstin Rydh Kerstin Rydh Maria Geber
1983	C.Ditters von Dittersdorf, Opera Buffa eller Svartsjukan rasar (1798) Fångenskapens fåglar	Anders Wiklund Elisabeth Hehr Magnus Blomkvist, koreograf	Torbjörn Lillieqvist Torbjörn Lillieqvist	Barbro Karnfält/ Jan Carlberg Per A.Jonsson
1984	C.Ditters von Dittersdorf, Opera Buffa, repris med TV-insp. E.Duni, Le peintre amoureux de son modèle/ Målaren förläskad i sin modell (1757) L.Horváth, Frosblomma i ett nostalgiskt universum (1984)	Russel Harris Glenn Mossop László Horváth	Torbjörn Lillieqvist Torbjörn Lillieqvist Peter Bäckström/ Anne-Charlotte Bengtsson	Per A.Jonsson Maria Geber/ Gunilla Hellström
1985	I lejonhjärtats tecken A.Düben, Ballett bemängd med sång/Narvabaletten (1701) G.H.Stölzel (1690-1749), Tobaksantaten G.F.Teleman, Miriways (1728) J.Foron, Berthas piano (1855)	Elisabeth Hehr Bo Johansson	Torbjörn Lillieqvist Elisabeth Borgström	Jan Carlberg Jan Carlberg/ Erik Ståhlberg
1986	A.Melan, L'empio puaito/Don Juan 1669 (1669) Barocka upptåg: A.Scarlatti, Palandrana e Zamberlucco (1716) G.Orlandini, Serpilla e Bacocco (1719)	Anders Öhrwall	Per-Erik Öhrn Per-Erik Öhrn/ Vanda Monaco-Westerstahl	Per-Erik Öhrn Robin Karlsson Robin Karlsson
1987	Tre operor om kärlek Anonym italiensk 1600-talokomp. Daniel i lejongropen Stig Gustav Schönberg (1986) Ian McQueen, Judith och Holofernes/Line of Terror (1987) D.Cimarosa, Il marito disperato/Den gifte stackar'n (1785)	Stefan Dässman Per Borin	Nils Spangenberg/ Patrik Sörling, koreograf Per-Erik Öhrn	Robin Karlsson Robin Karlsson
1988	I.Hallström, Hertig Magnus och sjujungfrun (1867) Karlina Eiriksdóttir, Någon har jag sett (1988) D.Cimarosa, Den gifte stackar'n, repris med TV-insp.	Per Borin Per Borin	Per-Erik Öhrn Per-Erik Öhrn/ Misela Cajchanova Per-Erik Öhrn	Erik Ståhlberg Robin Karlsson Robin Karlsson
1989	C.Pallavicini, Messalina (1680) R.Kaiser, Claudius/Der verdammte Staat-Sucht oder der verführte Claudius (1703) K.Eiriksdóttir Någon har jag sett, repris, gästspel på Island, TV inspelning	Graham Traacher Alan Hacker Per Borin	Nils Spangenberg Åsa Molldahl Per-Erik Öhrn	Adele Ånggård Tore Saether Messjana Thomasdóttir
1990	I.Hallström, Hertig Magnus och sjujungfrun, repris m TV-insp Möss och musor	Per Borin Robert Rydholm	Per-Erik Öhrn Torbjörn Lillieqvist	Erik Ståhlberg Inger Broström
1991	J.Forssell, Riket är Ditt (1991) J.Melan, Girello (1668), dockspelsopera ett flertal gästspel i Sverige och utomlands med Wasa Marionettopera	Thomas Schauback Mark Tadlow	Åsa Molldahl Wasa Marionettopera Nils Spangenberg Åsa Bogegård, koreograf	Ulrika Wolff Inger Broström Wasa Marionettopera
1992	H.Purcell, Prosperos dröm (efter Stormen, 1690-tal) J.F.Reichardt, Die Geisterinsel/Andarnas ö (1798) efter Shakespeares Stormen	Clas Pehrsson B Tommy Andersson	Vanda Monaco-Westerstahl Åsa Molldahl koreograf Mats Isaksson	Elisabeth Åström Maria Geber
1993	A.Stradella, Artemisia/Il Trespulo tutore (1679) F.Paër, Mjöltnarna/I molinari (1805)	Clas Pehrsson B Tommy Andersson	Torbjörn Lillieqvist Nils Spangenberg	Jan Carlberg Beugt Gomer
1994	D.Cimarosa, Kärlekens missöden/I sdegni per amore (1776) S.Mossenmark, Fru Björks öden och äventyr (1994) TV-inspelning, gästspel i Göteborg	Staffan Larson Petter Sundkvist	Richard Looft Lars Wassén	Ann Bonander-Looft Ulla Ridderberg
1995	T.Rangström, Då brann den fördärliga elden (1995) G.Donizetti, Det lyckosamma sveket/Il fortunato inganno (1823)	Henrik Löwenmark Michael Bartosch	Peter Berggren Lorenzo Mariani	Peter Berggren Cristiano Bacchi

Ett trettiotal av uppsättningarna har sänts i radio. Den åttonde TV-inspelningen skedde 1994.